

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: III

BROJ: 6 (20)

Subotica, lipanj (jun) 1996.

Cijena: 3,00 N. din

*Prijatelju malenih,
privuci nas k sebi*

*Hvala ti, hvala
što si nam došao*

zkh.org.rs

PRVOPRIČE NICI I KRIZMANICI RADOS I TUGA CRKVE

Ovih dana širom svijeta u katoličkim crkvama slavile su se Prve pričesti i Krizme. Da sve bude što bolje i ljepše trudili su se mnogi, od župnika i vjeroučitelja, do roditelja i samih prvopričesnika i krizmanika.

Bilo je puno radosti, puno pjesme... Bilo je i puno "dodataka": lijepih prvopričesničkih haljinica i odijela, videokamera i fotografa, vrijednih i bogatih poklona, obilnih objeda...

U centru pozornosti bile su djevojčice i dječaci koji su tako iskreno ispovijedali svoje grijehe u prvoj ispovijedi. Oni su svojim nevinim srcima veselo i oduševljeno primali Isusa, prvi put u pričesti; svojim još nejakim glasovima zanosno su klicali: "Hvala Ti, hvala Kriste, što si nam došao!" Lijepa je i njihova nježna molitva Isusu: "Prijatelju malenih, privuci nas k sebi da te trajno slavimo, dajući hvalu Tebi!"

Krizmanici (potvrdenici) su druga, isto lijepa priča. Na raskrižju životnih puteva primaju tako potrebne darove Duha Svetoga i postaju, kako kaže (nažalost već otrcana) fraza, "punoljetni kršćani". Da, oni stvarno to i postaju snagom Duha Svetoga kojega primaju. Bivaju opečaćeni i opunomoćeni da budu Kristovi svjedoci u svijetu - svjedoci ljubavi! Zreli i odgovorni članovi Crkve koji će svojim životom pridonositi njezinom sjaju. I oni su ponosni što su se krizmali. Veliki je to događaj...

Ali, nažalost to je samo prvi dio ovog svetog i veličanstvenog događanja, po kojem su prvopričesnici i krizmanici **RADOST CRKVE**. Drugi dio ovog događanja **SAD** počinje. Po tom su prvopričesnici i krizmanici **TUGA CRKVE**. To će najbolje iskusiti župnici i vjeroučitelji, a i same župske zajednice.

Mnoga lica koja smo radosno i s ponosom ovih dana gledali u našim crkvama i vjeronaučnim dvoranama više nećemo gledati! Dugogodišnja je "praksa" da mnoga djeca poslije Prve pričesti prestanu dolaziti u crkvu i na vjeronauk do trenutka kad se treba početi pripremati za krizmu. Znači, par godina ih neće biti na vjeronauku, ni na svetim misama. A krizmanici? Velika većina, pošto prime darove Duha Svetoga, odlaze iz Crkve i kao da nam dovikuju: "Završili smo! Nema više vjeronauka! Zbogom župniče, zbogom časna! Vidjet ćemo se, možda, na vjenčanju!"

I tako se radost i nada (jer djeca i mladi su radost i nada Crkve) brzo pretvaraju u žalost i tjeskobu, jer onih od kojih smo očekivali puno, nema.

I tko je tomu kriv? Gospodin sigurno nije! Sjeme je posijano. Talenti su podijeljeni. Kriv je "ljudski faktor"! Čini se kao da je sjeme bačeno usput ili na trnovito i kamenito tlo, a samo poneko i na plodno tlo. (Kakvo smo tlo, ovisi prije svega o nama). Kao da su mnogi svoj "talenat", koji su dobili na Prvoj pričesti i krizmi, zakopali negdje duboko...

Pa ipak, nema mjesta pesimizmu. Jer u svakom čovjeku koji je primio sakrament krštenja i svete Potvrde, živi neugasivi plamen Božje milosti. I u svakom času taj se plamen može raspiriti i pretvoriti u oganj - oganj ljubavi!

Dakle, iako iskustvo prošlih godina pokazuje da stvarno velika većina čini kao što sam rekao, ipak uvijek ostane jedno malo stado, vjerno i dobro. Oni su svjetlo koje uvijek svijetli. Njihovo svjedočanstvo života znak je da se isplati žrtvovati i raditi, poučavati i poticati... Da se isplati biti pravi kršćanin!

A što učiniti?! Dok su kod prvopričesnika više na potezu roditelji koji trebaju djecu i dalje redovito slati na vjeronauk, kod krizmanika su na potezu i župnici i župske zajednice. One mladima trebaju ponuditi privlačne i prave sadržaje na vjeronauku mladih, pokušati ih uključiti u aktivni život župske zajednice... Na potezu su i mladi krizmanici koji se trebaju othrvati mentalitetu indiferentizma (ravnodušnosti) i snagom Duha, kojeg su primili, zdužno živjeti svoju vjeru, produbljivati svoje vjersko znanje, te životom i radom pridonositi dobrobiti svoje župske zajednice.

I ovaj broj našeg katoličkog lista želi posvjedočiti da nije sve tako crno, jer govori o mnogim događanjima koja zrače radošću i optimizmom, i koja su živa svjedočanstva vjere (Dan mladih u Baču, jubilej crkve sv. Jurja, vijesti iz našeg sjemeništa, Nov molitvenik, Papin posjet Sloveniji...). A naši formativni članci opet žele pomoći svima da raspirujemo plamen milosti koji nam je dan po sakramentima. Suradujući s milosnim darovima bit ćemo u Crkvi i u svijetu ono što kao kršćani trebamo biti: **KRISTOVI SVJEDOCI SVE DO KRAJA ZEMLJE!**

Sa žarkom željom da sa svima Vama, dragi čitatelji, učinim to iskustvo, srdačno Vas pozdravljam.

Vaš urednik

OPORUKA

Važna je stvar u životu. Jednu sam potpisao kao svjedok vjerodostojnosti. U drugoj se našlo moje ime kao baštinika pjesama, književnih pokušaja prijatelja.

U oporuci čovjek izriče sebe, svoje zadnje želje. Promatra svoj život. Vrednuje odluke, uspjehe i neuspjehe. Izriče svoju povezanost, blizinu ili daljinu s bližnjima, rodbinom...

I biblijski velikani su izricali svoje zadnje želje. Govorili su svoju oporuku. Abraham zaklinje slugu, pri koncu dana svojih, da Izaku dovede djevojku iz rodnog kraja... Josip, veliki čovjek u Egiptu i Božjem promislu, na kraju zemnog života sjeća rodbinu: "Bog će se vas doista sjetiti, i tada ponesite moje kosti odavde!" (Post 50, 25). Oni kojima je poruka rečena, nastojali su je i ostvariti.

Gospodin naš Isus Krist znao je s ljudima razgovarati. Imao je što reći i poučiti dobronamjerne. Svojim učenicima je govorio riječi da se ne zaborave. Izrekao je i svjedočanstvo: "Nebo će i zemlja proći ali riječi moje ne, neće proći." (Lk 21, 33).

Svaka Njegova riječ je na neki način oporuka, testament za one koji Ga prihvaćaju. No, na poseban način nalazim da je ona izrečena na Posljednjoj večeri. Za nju je zapisano da ju je Gospodin žarko želio slaviti. Na koncu stoje i ove jasne riječi: "Ovo činite meni na spomen." Učenici i nepregledne generacije kroz povijet nisu to mogle zaboraviti. Po troje, petoro, stotine, tisuće sastajemo se izgovoriti drage riječi, lomiti kruh i piti iz čaše... - jer tako je Učitelj rekao.

Isusova oporuka, zapovijed je izrečena i u riječima: "Idite po svem svijetu i propovijedajte Radostnu vijest svakom stvorenju! Tko bude vjerovao i pokrstio se - spasit će se, tko ne bude vjerovao - osudit će se. (Mt 16, 15-16). Malo riječi, puno sadržaja. Izvršitelji oporuke znaju koliko ozbiljnosti, zalaganja, molitve, žrtve i samoprijedora da se oporuka izvrši i izvršava.

Učiteljevu oporuku naslućujem i u riječima: "Ljubite jedan drugoga kao što sam ja ljubio vas!" (Iv 15, 12). Razumljive i zahtjevne riječi. Nije Isus rekao ogovarajte, podvaljujte, lažite - već ljubite. Uplašim se nekad tih riječi. Bojim se da ih kao učenik ne ostvarujem dovoljno. Poklecam i mucam u ostvarivanju tih riječi. A kako je s tobom, štioče?

Zadnja oporuka koju sam čuo bila je od prijatelja, svećenika Franje Davčika. Kratka i jasna. Želio je iza sebe ostaviti samo duhovne vrijednosti. Doista, od njih i za njih je živio. Uz moju malenkost, vjerujem da će ga se još mnogi upravo po njima dugo sjećati.

Osobno, nisam još napisao oporuku. Mislim sebe, važem izbore. Razmišljam o prijateljima, rodbini, dobronamjernima... Skupljam pločice mozaika moje oporuke. A kako je s tobom, štioče?

Lazar Novaković

Nedjelja Presvetoga Trojstva - 02.06. 1996.

Izl 34,4b-6.8-9
2 Kor 13,11-13
Iv 3,16-18

**BOG JE POSLAO SINA
DA SE PO NJEMU SPASI SVIJET**

Ovom nedjeljom slavimo najdublje otajstvo objavljeno u Novom zavjetu: otajstvo Presvetoga Trojstva, bogatstvo nutarnjega Božjega života. Ova božanska istina je neshvatljiva i neobuhvatljiva jer izražava samu bit Božjega života. A Bog u svemu nadvisuje čovjeka. Međutim, koliko god je ova istina neshvatljiva, ona je vjerničkom srcu prihvatljiva jer se u nju uranja kao u otajstvo strujanja Božjega dara milosti i polako ulazi u onu spoznaju koja će nakon ovoga života biti otkrita svim vjerujućima, tj. gledanje Boga licem u lice.

Bog-Ljubav daruje nam svoga Sina i on nam objavljuje i Oca i Duha. Ovaj kratki evangeoski odlomak iznosi bitnu poruku ne samo vjerskog sadržaja, nego i pouku našega prilagodavanja i crpljenja milosnog života iz otajstva Trojedinog Boga. Kršćani u Presvetom Trojstvu otkrivaju da je početak života u blaženstvu uzajamnog darivanja i života za drugoga i da je ljubav umnažanje u dijeljenju, a da se očituje u savršenom i nerazdvojivom jedinstvu. Tako ova svetkovina poručuje ono osnovno: ljubiti, a to znači biti u jedinstvu s Bogom i s drugima i u mnoštvu darivanja u Božjem kraljevstvu i ljudskoj zajednici.

10. nedjelja kroz godinu - 09.06. 1996.

Hoš 6,3-6
Rim 4,18-25
Mt 9,9-13

**NE DODOH ZVATI
PRAVEDNIKE
NEGO GREŠNIKE**

Krist poziva Mateja koji se nije bojao spomenuti svoje, ne baš časno, zvanje. Bio je, naime, carinik. U daljnjem izvještaju se govori kako za stol s Isusom dođoše mnogi carinici i grešnici. Dobromisleći se tome čude, no Isus ih podsjeća na riječ Hošee proroka: "Milosrđe mi je milo a ne žrtva". Moramo stalno preispitivati svoj stav prema grešnicima, jer kao kršćani moramo se približiti Božjemu stavu prema grešnicima, inače nijećemo svoje kršćanstvo. A takav stav kakav Bog ima vrlo je teško imati prema konkretnim grešnicima. Raj nije pun bezgrešnih, nego je pun obraćenih. Naime, apostol Pavao nas poučava da smo Adamovom krivicom "umočeni" u grijeh i da je potrebna osobita Božja milost da se grijeha sačuvamo. Dakle, po Apostolu čak je neminovno da čovjek živeći i griješi iz slabosti. U kršćanstvu spominjemo samo Krista i Bogorodicu da su bezgrešni, a za neke svece se još misli da nisu u životu učinili grijeha. Stoga je poruka ovog čitanja poziv na stalni proces obraćenja i raj je pun onih koji su se tom pozivu odazvali. Obratiti se znači priznati svoju grešnost, očitovati je priznanjem i pokajanjem i ne pouzdati se u svoju pravednost, nego se u potpunosti oslanjati na Božje milosrđe. Čovjek, koji se tako na Boga oslanja, shvatit će da je Bog došao u Isusu Kristu spašavati one koji su ga potrebni, jer se mi ne opravdavamo svojom pravednošću, nego milosrdem Božjim i našom suradnjom s tim milosrdem.

11. nedjelja kroz godinu - 16.06. 1996.

Izl 19,2-6a
Rim 5,6-11
Mt 9,36-10,8

**MOLITE GOSPODARA ŽETVE DA
POŠALJE RADNIKA U SVOJU ŽETVU**

Vidjevši bijedu mnoštva, Krist vidi i neophodnost poslanja koje će on povjeriti svojim. Od svojih učenika očekuje da navještaju mesijansko kraljevstvo, te da se poglavito obraćaju potrebnima i nevoljnima. I ove nedjelje uranjamo u Božje nježno srce koje se sažaljeva nad izmučenima i obespravljenima, koji djeluju kao "ovce bez pastira". To su Božji siromasi - od mnogih "pravednih" odbačeni, prezreni i ostavljeni, a takvima je upravo Gospodin poslao Mesiju da ih spasi. Isus izabire dvanaesticu, po imenu ih poziva i imenom ih šalje da izvrše njegovo mesijansko poslanje: navijestiti, ponajprije, ostatku izabranog naroda Kraljevstvo nebesko. Navijestiti ono kraljevstvo u kojemu ne vlada Zakon, nego novi odnosi kakve je On proklamirao kao svoje - mesijanske, u kojima je ljudima Bog Otac, a oni su braća. To kraljevstvo izgrađuje se u ljubavi i istini. U tom kraljevstvu se stvarno pomaže liječeći bolesne, čisteći gubave i izgoneći zloduhe. U njemu se ne izdržava institucija, nego se gradi Tijelo i to Tijelo kraljevstva Božjega u kojem nam je Bog Otac a mi smo jedno drugom udovi. Stoga je taj posao poslanje kojemu je jedina nagrada Bog, koji usrećuje.

13. nedjelja kroz godinu - 30.06. 1996.

2 Kr 4,8-11.14-16a
Rim 6,3-4.8-11
Mt 10,37-42

TKO VAS PRIMA, MENE PRIMA

U navještaju izgradnje Kraljevstva Božjega na zemlji Isus svojim govorom kojiputa unosi osjećaj tjeskobe i zbunjenosti. U ovom odlomku Isus je vrlo zahtjevan. Na prvi pogled čini se da od nas traži nešto nemoguće. Međutim, Isus jasno navješćuje da su kategorija odnosa među ljudima i kategorija odnosa prema Bogu dvije stvarnosti i dvije razine. Zato se odnos otac - majka - dijete ne može izjednačiti s odnosom prema Bogu. Dapače, ni ovozemaljski život uokviren vremenom i prostorima ne može se usporediti sa životom Isusa Krista koji nam je darovan za vječnost. I stoga treba posve jasno razumjeti da sve ove vrednote i ljubavi prema najbližima i ljubavi prema vlastitom životu, moraju prerasti u jednu kategoriju više. To znači da se iznad svega i u svemu ljubi Bog, kojeg se priznaje, prihvaća i slijedi, pa makar neke od ovih vrednota na zemlji morali izgubiti, ili ih se čak odreći. Bog se očituje ljubomornim, a u ljubavi nedjeljivim ni s kim. Boga ne možemo podijeliti. Do Oca možemo doći samo tako da prihvaćamo Krista, a Krist se prihvaća u svakom čovjeku koji je u potrebi. Stoga je naš život neprestano razdijeljen između primanja i odbacivanja križa. Kad god se opredjelimo za primanje križa, po Kristu idemo k Ocu.

12. nedjelja kroz godinu - 23.06. 1996.

Jr 20,10-13
Rim 5,12-15
Mt 10,26-33

**NE BOJTE SE ONOGA
TKO UBIJA TIJELO**

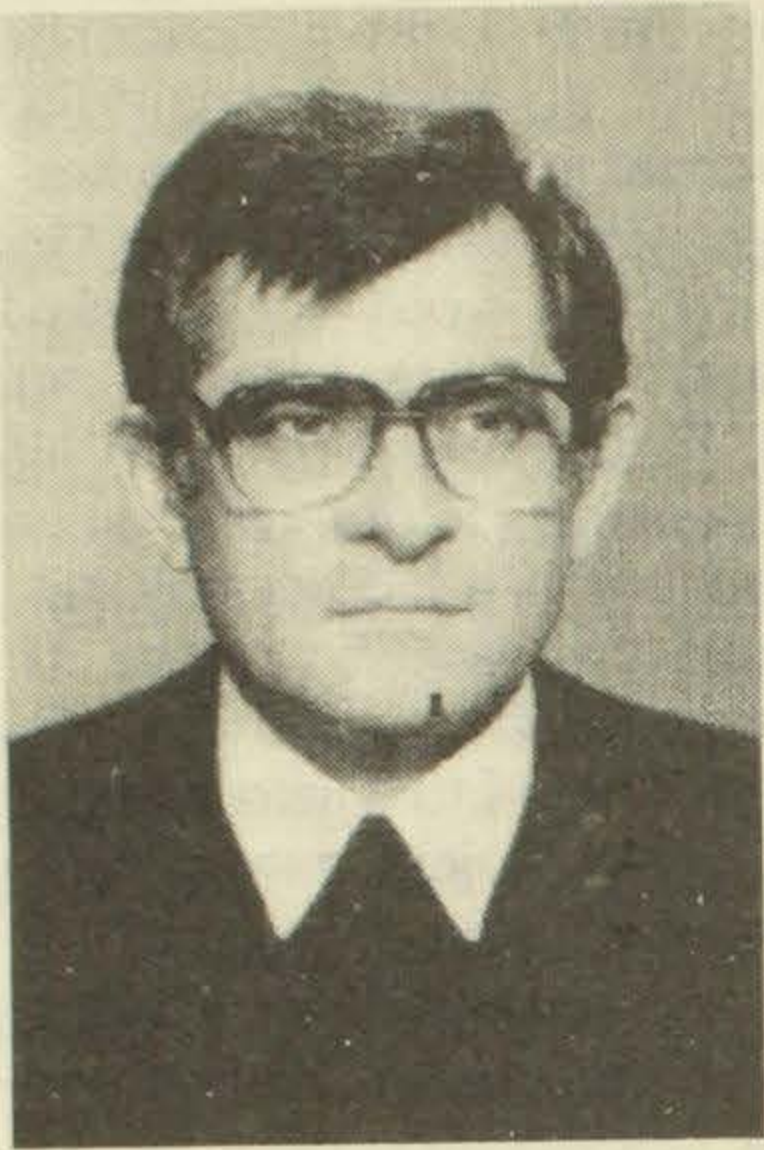
Ne može nas uništiti progonoštvo, već naša šutnja. Bit ćemo sudeni prema tome koliko smo pred drugima priznavali Krista. U toj mjeri će i Krist priznati nas pred svojim Ocem. U ovom odlomku evandjelja Isus je vrlo jasan i zahtjevan. Na prvo mjesto stavlja Istinu, koja se uvijek otkriva i to snagom samoga Boga. Ali, istina koja gradi Kraljevstvo Božje je istina koju on propovijeda i koja se ne smije prešućivati. Prešućivanje cjelovitosti njegove Istine je pogubno i za navjesticu i za slušateljstvo. Napor i progonoštvo, pa čak i smrt, ne smiju ušutkati Božjega glasnika. Smrt može naškoditi tijelu, ali ne može ubiti dušu. Drugim riječima, progonoštvo može pogoditi ljude, pa i veće grupe, ali ne može uništiti božanske Istine. Stoga, svjedočanstvo Istine pred ljudima čini nas opravdanima i pred božanskom Istinom na nebesima, a zatajiti Krista i njegovu nauku pred ljudima čini nas lašcima i pred nebeskim Ocem. Na ovaj put svjedočanstva pozvani su svi vjernici: biti hrabri i istiniti pred ljudima za Boga i pred Bogom za ljude. Istina, koju Bog objavljuje, jesmo i mi sami u autentičnom življenju kršćanskih vrednota, bez obzira na sve vanjske čimbenike osporavanja i obezvredivanja. Bog pobjeđuje.

VELIKI DOGAĐAJ - NOVI MOLITVENIK

Da ovaj molitvenik nije izdao Institut "Ivan Antunović" iz Subotice, i da se to nije dogodilo baš u Subotičkoj biskupiji, i da se to nije dogodilo upravo u ovo krizno vrijeme - pa i u novčanom smislu - izdavanje ovog molitvenika ne bi bio događaj i vjerojatno bi ovaj izdavački pothvat prošao bez neke veće pažnje.

A budući da je ovo doista NAŠ MOLITVENIK - usudili smo se razgovoru sa sastavljačem novog molitvenika dati upravo taj naslov!

Andrija Kopilović: Kako ste se ohrabрили sastaviti molitvenik?

Stjepan Beretić: Godinama se iz redova vjernika, a ne manje i iz redova svećenika Subotičke biskupije govori o potrebi izdavanja molitvenika. O toj se potrebi govorilo i prije 1990. godine na Vijeću Subotičke biskupije za apostolat obitelji. Tada se razmišljalo o jednom puno većem molitveniku koji bi se izdao i na hrvatskom i na mađarskom jeziku, a služio bi produbljivanju katoličke duhovnosti u obitelji. Nadolaskom teških ratnih i ekonomskih prilika od te se zamisli odustalo.

Napokon, na pastoralnim susretima hrvatskih svećenika Subotičke biskupije prije par godina bilo je zaključeno da se izda molitvenik. Prijedlog je naišao na svesrdnu podršku svih svećenika biskupije, a posebno onih koji među vjernicima imaju i vjernike Hrvate. Sastavljanja novog molitvenika sam se spremno prihvatio kad sam vidio toliku i takvu podršku svećenika. Dobio sam brojne prijedloge o tome što treba ući u molitvenik. Veliku sam pomoć imao posebno od prečasnog gospodina msgr. Bele Stantića, generalnog vikara naše biskupije. Njegova je zasluga što su u molitveniku neki dijelovi časoslova, blagoslov obitelji za Bogojavljenje, neki sveci i tako dalje. Tako su mi uvelike pomogli brojni svećenici. Ta, kroz divnu slogu svećenika izražena pomoć me oduševila i nosila. Kraj takve pomoći mi i nije trebala "velika hrabrost". Molitvenik je više plod svećeničkog zajedništva nego moje hrabrosti.

OD BUDANOVIĆEVE DO BERETIĆEVE "SLAVE BOŽJE"

ŽIVI ČOVJEK JE SLAVA BOŽJA

A. Kopilović: Toliko je popularnih molitvenika bilo u povijesti ove biskupije. Toliko ih je na hrvatskom jezičnom području. Zašto ste ovom molitveniku dali ime "Slava Božja" a ne koje drugo poznato ime?

S. Beretić: Ima lijepih i popularnih imena molitvenika. Pokraj svih najpopularnijih, i u Hrvatskoj postoje molitvenici za pojedine krajeve. Istrani su više od jednog stoljeća ponosni na molitvenik "Oče, budi volja tvoja"

biskupa Jurja Dobrile. Postoje molitvenici kao što su "Kruh nebeski" ili "Srce Isusovo - spasenje naše". Sve su to molitvenici velike tradicije. Naša, Subotička biskupija se može ponositi svojim molitvenikom "Slava Božja", koji je 1902. godine ugledao svjetlost dana kao djelo mladog i nadobudnog novosadskog kapelana, kasnije apostolskog upravitelja Bačke apostolske administrature, biskupa Lajče Budanovića. On je za molitvenik izabrao najljepše ime. Živi čovjek je SLAVA BOŽJA. To je deviza iz prvih stoljeća kršćanstva. Biblija pita: "Među mrtvima tko te slavi, Gospodine?" Za života su brojni naraštaji bačkih katolika upravo iz Budanovićeve knjige slavili Boga, a u mnogo slučajeva, kad je slavitelj zanijemio, zanijemila je i njegova "Slava Božja". Molitvenik je bio sahranjen zajedno sa svojim štiocem. Ovaj molitvenik želi biti slava Božja. Moja je želja da ovim molitvenikom i u nadolazećim naraštajima biskupije živi uspomena i slava velikoga biskupa Budanovića.

Vlč. A. Kopilović i vlč. S. Beretić na promociji molitvenika

LITURGIJSKA REFORMA UTKANA U MOLITVENIK

A. Kopilović: Kako ste spojili golemu liturgijsku reformu sa starom shemom staroga molitvenika?

S. Beretić: Srazmjerno lako. Biskup Budanović je kratkim poukama uvodio čitatelje "Slave Božje" u pojedine sakramente i u sveta vremena. Tu sam shemu nastojao u svemu slijediti. Molitveni dio je kao i u prvom izdanju molitvenika na prvom mjestu. Slijedi dio o sakramentima. Taj niz biskup započinje svetom misom. Tu je Budanović preteča onoga što smo učili kao mladi bogoslovi i sve-

ćenici - da je Euharistija vrhunac i izvor svega bogoslužja Crkve. Nauk o svetoj misi je sada moderniziran. Izišao je novi Katekizam Katoličke Crkve. Molitvenik je "moderniziran", budući da su u njemu cjeloviti obredi sakramenata, a uz njih lijepe molitve s temama oko dotičnog sakramenta. U tome ovaj molitvenik "miriše" na stari, a ne zaostaje puno ni za najmodernijima.

MOLITVOM DO STVORITELJA

Po sakramentima postajemo ukućani Božji

A. Kopilović: Iz razgovora s Vama sam doznao da u shemi molitvenika ima nelogičnosti. Što kažete o tome?

S. Beretić: Ima nelogičnosti. Logično bi bilo da poslije dijela o sakramentima i pobožnostima slijedi dio s crkvenom godinom i Gospodnjim svetkovinama, a zatim dio sa svecima kroz crkvenu godinu. Ja sam pokušao drugim putem: Čovjek molitvom može doći do Stvoritelja (molitveni dio). Sakramentima se veže u životno zajedništvo s Bogom. Sakramentima to zajedništvo potvrđuje, hrani, liječi i izgrađuje. Tako postaje ukućanin Božji (dio o sakramentima). Po pobožnostima se čovjekovo životno zajedništvo s Bogom produbljuje i raspiruje. Na tom našem putu nam prethode brojne sestre i braća (sveci kroz crkvenu godinu). Oni su u svemu uspjeli zato što su slavili otajstva Gospodinova vazmenog otajstva (crkvena godina i Gospodnji blagdani). Možda i u tome ima logike?

PJESMOM SLAVITI BOGA

A. Kopilović: Dodatak molitveniku je pjesmarica. Je li fond pjesama ponuda ili je to izbor samo najpopularnijih pjesama?

S. Beretić: Nastojao sam da u pjesmaricu uđu sve pjesme koje se pjevaju u biskupiji. I tu su mi svojim savjetima pomogli svećenici, a pismeno mišljenje mi je dala i katedralna orguljašica, časna sestra Mirjam Pandžić. I, naravno, sva moja želja i volja da pripravim pjesmaricu sa svim pjesmama koje se ovdje pjevaju, bila je preuzetna. Nisu neki župnici nezadovoljni radi mog izbora pjesama. Nezadovoljni su što neke pjesme krajevno značaja nisu ušle u ovu pjesmaricu.

Na našim svećeničkim sastancima smo se dogovorili da, kad dobijem popis i cjeloviti tekst svih onih pjesama koje još nedostaju, pripravim pjesmaricu koja bi bila za uporabu u crkvi, gdje bi je vjernik našao na svome mjestu, kako bi mogao djelatno sudjelovati u bogoslužju.

IMA I NEDOSTATAKA

A. Kopilović: U starim izdanjima "Slave Božje" je bio liturgijski kalendar, pa kalendar pomičnih svetkovina. U novome toga nema. Ima li još nedostataka?

S. Beretić: Ima onih tiskarskih. Ponegdje koje slovo. Takve su pogreške moje djelo. Ni četiri lekture nisu pomogle da se svaka otkloni. Liturgijski kalendar ne bi bilo teško upisati, ali kalendar pomičnih svetkovina bi bio

Vlč. S. Beretić oduševljeno govori o molitveniku

teškoća. Jedva smo dočekali da molitvenik dademo u tisak. Kad je tisak započeo, kalendar se više nije ni mogao ugraditi. Nedostaje molitva svetom Josipu za sretnu smrt. Želio sam da bude u dijelu molitvenika gdje se govori o pripravi na smrt. Nisam je htio staviti uz svetkovinu svetoga Josipa ali ni uz tekstove o Bolesničkoj pomasti. A tamo gdje sam je morao staviti, nisam se sjetio. To smatram nedostatkom. A molitelji će zacijelo naći i većih.

POUČNI DIO I MOLITVENIK I MALI KATEKIZAM

A. Kopilović: Molitvenik obiluje tehnički vrlo lijepo istaknutim poukama. Što ste htjeli postići s, mjestimice, opširnim poukama?

S. Beretić: Pouke sam pisao zato što je to činio i biskup Budanović. No, od njegovog prvog izdanja se puno toga mijenjalo u Crkvi. Slavlje sakramenta bolesničke pomasti je uvelike zanemareno u praksi vjernika. Oživio je euharistijski život. Pojavljuju se najrazličitije teškoće oko sakramenta krštenja i potvrde. Zato osim pouke o sakramentima novi molitvenik pruža i korisne savjete i upute. Manjak vjere se vidi i na sahranama. Zato je i uz obred pogreba dodana pouka i savjeti, koji, očito, u doba biskupa Budanovića nisu bili aktualni.

ŠTO U DRUGOM IZDAŃJU?

A. Kopilović: Kad biste trebali pripraviti drugo izdanje, što biste mijenjali?

S. Beretić: Najprije bih stavio spomenute kalendare. Prikazao bih crkvenu godinu sa svetim vremenima (došašće, korizma, Vazam) i Gospodnjim blagdanima, pa bih potom govorio o svecima kroz crkvenu godinu.

A. Kopilović: Zahvaljujem na razgovoru i čestitam na ovom velikom pothvatu koji je od izuzetnog značaja za naše vjernike.

Razgovor vodio:
predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović"
vlč. Andrija Kopilović

Uređuje: Stjepan Beretić

15. lipnja
(Subota nakon 2. nedjelje po Duhovima)

BEZGREŠNO SRCE MARIJINO

** Marija je u srcu razmišljala * rasla je u vjeri * plamtjela je ognjem ljubavi * ispunila se radošću **
** pokorna zapovijedi Božje Riječi * uzor kako čistiti srce, kako njegovati poniznost **
** ostala je u sebi ponizna * Krist rado ulazi u hram čovjekova srca **

Kao što ljudi imaju svoje zaštitnike, tako imaju svoje zaštitnike i župne i redovničke zajednice, ali i biskupije, zemlje, pokrajine, narodi, kontinenti. Tako je sveti Pavao apostol zaštitnik župe Bač, sveti Petar Furier je zaštitnik Družbe sestara Naše Gospe, glavni zaštitnik Subotičke biskupije je sveti Pavao apostol, zaštitnik Irske je sveti Patrik, zaštitnik Bačke je sveti Pavao, zaštitnik mađarskoga naroda je presveta Bogorodica i sveti Stjepan, zaštitnici Europe su sveti Benedikt i sveta braća Ćiril i Metod.

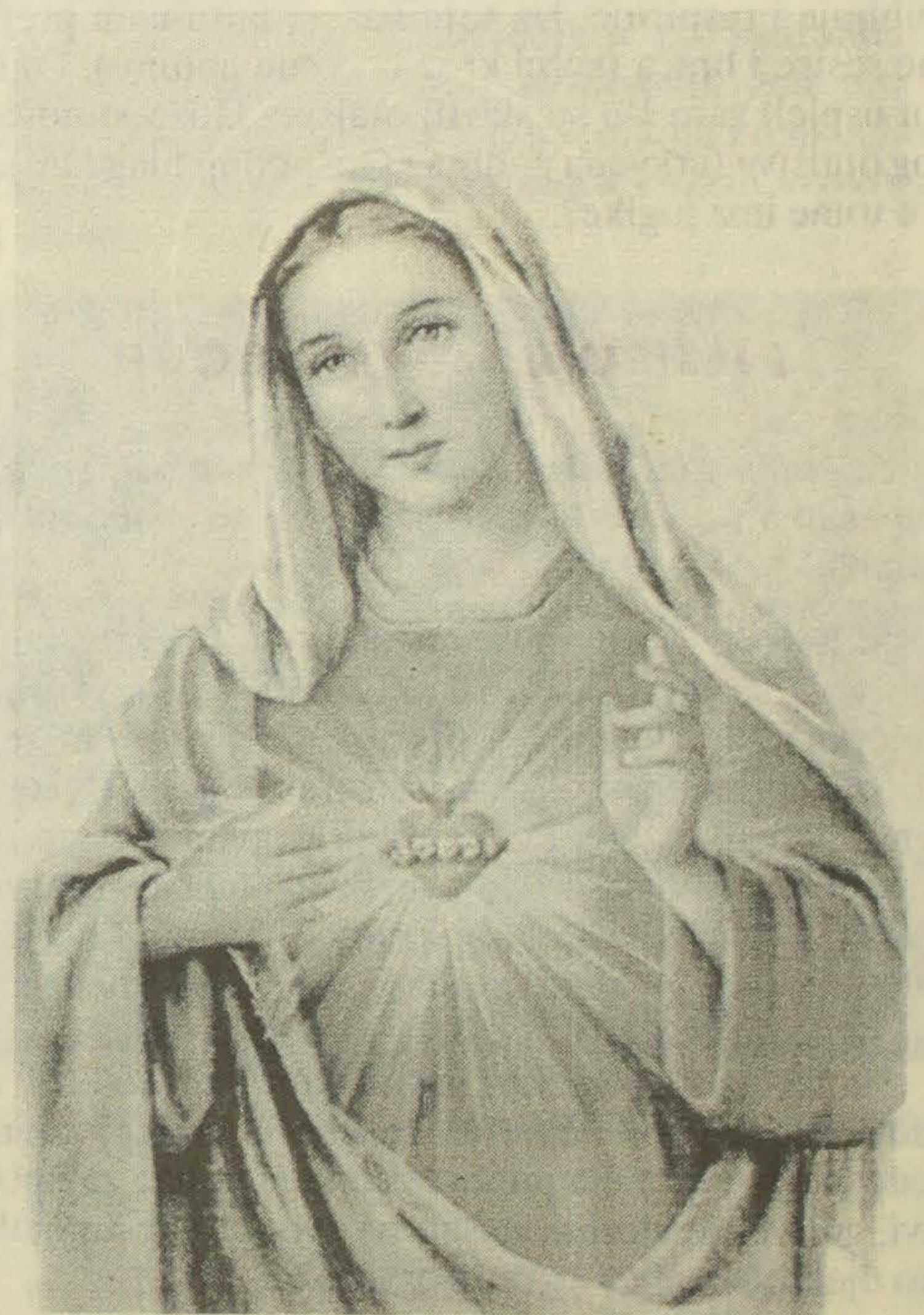
Subotička biskupija pod zaštitom Bezgrešnog Srca Marijinog

Subotička biskupija ima, osim svetoga Pavla apostola, za zaštitnika i Bezgrešno Srce Marijino. Pobožnost prema prečistom Srcu Marijinu ima duboke korijene u Bačkoj. Tako je u sjedištu biskupije, u Subotici još 1851. godine osnovana molitvena bratovština Bezgrešnog Srca Marijina. Članovi te bratovštine su imali zadaću moliti za obraćenje grešnika. Od tada do danas se u subotičkoj katedrali - bazilici svete Terezije Avilske dva puta godišnje drži velika duhovna obnova u čast Bezgrešnom Srcu Marijinu: jedna na hrvatskom, a druga na mađarskom jeziku. Svaka se ta duhovna obnova završava posvetom Subotičke biskupije prečistom Srcu Marijinu. Bijeli kip Fatimske Gospe je još za vremena blagopokojnog nam biskupa Matiše Zvekanovića obišao brojne župe Subotičke biskupije. Bezgrešno Srce Marijino se posebno časti u Bačkom Monoštoru 13. svibnja i 13. listopada. Brojni vjernici obavljaju pobožnost pet prvih subota u čast prečistom Srcu Marijinu. Štujući Bezgrešno Srce Marijino molimo i za obraćenje grešnika i za svoju biskupiju i za duhovna zvanja.

Iz govora sv. Lovre Justinianija, biskupa

Marija je u sebi prebivala sve što je spoznala čitanjem, slušanjem i promatranjem. O, kako li je rasla u vjeri, napredovala u zaslugama, blistala mudrošću te se sve više i više rasplamsavala ognjem ljubavi! Pošto su joj tako ponovno razotkrivena nebeska otajstva, ona se ushićena ispunila ra-

došću, obilno oplodila Duhom Svetim, usmjerila prema Bogu, a ostala u sebi ponizna. Jer Božja milost djeluje tako da iz dubina podiže na vrhunce i preobrazuje iz sjaja u sjaj. Zaista, blažene li djevičine duše koja se, ispunjena i poučena Duhom, uvijek i u svemu pokoravala zapovijedi Božje Riječi! Nisu je vodili njezini vlastiti osjećaji ni samovolja, nego je služenjem tijela izvana živjela onako kako ju je iznutra upućivala mudrost prema vjeri. Božanska je Mudrost sebi za stanovanje gradila dom Crkve pa je dolikovalo da joj Presveta Marija posluži kao uzor kako će se čuvati zakon, čistiti srce, njegovati poniznost i prinostiti čisti prinos.

Nju, vjerna dušo, nasljeduj! Udi u hram svoga srca da se mogneš duhovno očistiti i riješiti zaraze grijeha. Ondje Bog u svemu što činimo očekuje više odanost nego li djelo. Stoga, bilo da se po kontemplativnom nastojanju umom obilno bavimo Bogom, bilo da trijezno nastojimo oko porasta vrlina ili plemenitih djela prema bližnjemu, činimo to tako da nas potiče na to samo Kristova ljubav. To je zaista ugodan prinos duhovnoga čišćenja, koji se događa ne u hramu rukotvorenu, nego u hramu srca, u koji Krist Gospodin rado ulazi.

U mjesecu lipnju slave imendan:

1. Justin, Mladen, 2. Marcelin, 3. Karlo, 4. Kvirin, 5. Bonifacije, 6. Norbert, 7. Robert, 8. Medard, 9. Efrem, 10. Margareta, 11. Barnaba, 12. Ivan, 13. Antun, 20. Naum, 21. Alojzije, Vjekoslav, Slavko, 22. Ivan, 24. Ivan, Krsto, 25. Viliam, 26. Ivan i Pavao, 27. Ladislav, Ćiril, 28. Irenej, Mirko, Smiljan, Miroslav, 29. Petar, Pavao, Krešimir, Krešo.

ANKETA O ZVONIKU

"Zvonik" je jedini katolički mjesečnik u SRJ na našem jeziku koji ima zahtjevnu informativno-odgojnu ulogu. Da li tu ulogu izvršava dobro, to mogu čitatelji najbolje ocijeniti.

Zato, poštovani čitatelji, pokrećemo ovu anketu da nam vi date vaša mišljenja kako bismo poboljšali naš List. Molimo vas, ispunite ovaj anketni list. Time ćete nam najbolje reći što vam se sviđa, a što ne u Zvoniku. Odgovorite na pitanja tako što ćete zaokružiti ponuđeni odgovor ili dopuniti odgovor na naše pitanje. Anketni list predajte vašem župniku ili pošaljite na adresu: Uredništvo Zvonika, Ivana Milutinovića 52, 24000 Subotica, najkasnije do 7. srpnja (jula) - kada izlazi naredni broj "Zvonika".

1. Čitate li "Zvonik"?

- a) čitam redovito
- b) čitam povremeno
- c) ne čitam

2. "Zvonik" nabavljam

- a) pretplatom
- b) ponudom u crkvi
- c) pozajmicom od prijatelja

3. Kako ocjenjujete "Zvonik"?

s obzirom na sadržaj i jasnoću:

- a) vrlo dobar
- b) dobar
- c) siromašan

4. Što najradije čitate u "Zvoniku"? (možete zaokružiti i više rubrika)

- a) uvodnik
- b) meditacija
- c) liturgija
- d) Biblija
- e) intervju
- f) svetac mjeseca
- g) Katekizam Katoličke crkve
- h) vijesti iz opće Crkve
- i) događanja u Subotičkoj biskupiji
- j) povijesni kutak
- k) korisno
- l) obiteljska stranica
- m) stranica mladih
- n) dječja stranica
- o) Tu oko nas
- p) Vjernici pitaju
- r) obavijesti
- s) reportaža

5. U "Zvoniku" rado čitam priloge ovih autora:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

6. Što biste promijenili u "Zvoniku"?

- a) _____
- b) _____

7. O čemu bi još trebalo pisati?

- a) više o obiteljskim temama
- b) više odgojnih tema
- c) o kulturno-povijesnim temama
- d) o našim župama
- e) više komentara
- f) reportaže
- g) više rasprava
- h) više intervjua
- i) više vijesti iz opće Crkve
- j) više vijesti iz domaće Crkve
- k) više o mladima i djeci
- l) zabava: šale, mudre izreke, križaljke

8. Da li objavljivati "UMRLICE" i male oglase?

- a) trebalo bi
- b) samo oglase
- c) bolje iskoristiti za informacije i odgojne priloge

9. Da li mislite da "Z" treba biti:

- a) mjesečnik (kao do sada)
- b) dvotjednik
- c) tjednik

10. Kako vam se sviđa grafička oprema "Zvonika"?

- a) vrlo dobra
- b) dobra
- c) mogla bi biti i bolja. U čemu?
- a) _____
- b) _____
- c) _____

11. Što mislite o fotosima u "Z"?

- a) premalo ih je
- b) previše ih je
- c) tako je dobro
- d) nisu u boji
- e) slabe su kvalitete
- f) bolje manje, ali kvalitetnije

12. Kako vam se sviđa uređivačka koncepcija Lista?

- a) odlična
- b) dobra
- c) zadovoljavajuća
- d) nezadovoljavajuća
- e) slaba

13. Cijena "Zvonika" je:

- a) prihvatljiva
- b) moglo bi jeftinije
- c) neprihvatljiva

14. Rubrike koje nikada ne čitam:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

15. Rubrike koje smatram dobrim:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

16. Da li biste preporučili drugima da kupe "Zvonik"?

- a) da
- b) možda
- c) ne (razlog) _____

17. Koliki broj vaših ukućana čita vaš primjerak "Zvonika"?

- a) 1-2 osobe
- b) više od troje
- c) samo ja
- d) to nije moj primjerak

18. "Zvonik" je u odnosu na prijašnje godine izlaženja katol. lista:

- a) napredovao
- b) nazadovao
- c) ostao kao prije

19. Vaš uzrast

- a) 7-15 godina
- b) 16-19
- c) 20-29
- d) 30-40
- e) 41-50
- f) 51-60
- g) 61-70
- h) 71-i više

20. Spol

- a) muški
- b) ženski

21. Stručna sprema

- a) NSS (niska stručna sprema)
- b) SSS (srednja stručna sprema)
- c) VŠS ili VSS (viša ili visoka str. spr.)

22. Vaše zanimanje:

- a) učenik osnov. škole
- b) učenik srednje škole
- c) student
- d) zemljoradnik
- e) radnik
- f) zanatlija
- g) službenik
- h) prof., ing., liječnik, pravnik i sl.
- i) novinar
- j) svećenik, redovnik, redovnica
- k) _____

23. Mjesto stanovanja:

- a) grad
- b) selo
- c) salaš

24. Ako želite, navedite iz koje ste župe:

Uređuje: Andrija Kopilović

VELIKI BIBLIJSKI LIKOVI

TOBIJA

Knjige Tobijina, Juditina i Esterina svrstane su u povijesne knjige i spadaju u kanon grčkog prijevoda Biblije. Po nekima spadaju u mudrosne knjige, a neki ih rukopisi nemaju. Najnovija kumranska otkrića pokazuju da je sačuvan dio od četiri aramejska, te jednog hebrejskog rukopisa Tobijine knjige. Iz svih tih tekstova da se razumjeti da su to povijesno-poučne knjige i imaju svoju jaku poruku za sva vremena.

Tobijina knjiga predstavlja jednu obiteljsku povijest. Tobit je pobožan i milosrdan, vršitelj Zakona, sužanj iz Naftalijeva plemena koji osljepljuje u Ninivi. U Ekbatani živi njegov rođak Raguel s kćerkom Sarom kojoj je demon Asmodej uzastopce poubijao sedam zaručnika za svadbenih večeri. U ovakvim okolnostima su i Tobit i Sara molili da im se skonča život. No, Gospodin ovu dvostruku nesreću i molitvu za smrt preokreće u veliku radost. Šalje svog anđela Rafaela Tobitovu sinu Tobiji da ga vodi Raguelu. Daje mu Saru za ženu i lijek koji će ozdraviti slijepoga oca. Ovdje je riječ o jednoj pobudnoj pripovijesti u kojoj se napose ističe dužnost prema mrtvima i dijeljenje milostinje. Na veoma upečatljiv način izražava se smisao obiteljske zajednice, a pojam braka se uzdiže gotovo na razinu kršćanskog poimanja. Anđeo Rafael skriva i istodobno otkriva Božje djelovanje kojemu je on sredstvo. Poruka ove knjige je upravo poziv da se shvati kako su blizina dobrotivog Boga i njegova providnost svakodnevno na djelu.

Knjiga je nadahnuta i drugim biblijskim uzorima, napose izvještajima o patrijarsima iz knjige Postanka, dok se u po-

gledu književne vrste nalazi negdje između Joba i Estere, između Zaharije i Danijela. Knjiga je pisana oko 200. godine prije Krista, najvjerojatnije na aramejskom jeziku (usp. Jeruzalemska Biblija, KS, Zagreb, 1994., str. 615).

Vjernost Bogu i njegovu Zakonu

Prva pouka koju nam knjiga Tobijina stavlja pred oči je vjernost Bogu i njegovu Zakonu i u vrijeme progonstva i napose u vrijeme narodne i nacionalne nevolje. Tobit sa svojom obitelji, unatoč zabranama i opasnostima, iskazuje poštovanje mrtvima, te ih pobožno pokapa kao članove Božjeg naroda ne obazirući se na opasnosti kojima se izlaže. Makar je i sam siromašan, siromahu uvijek daje milostinju i tako "prisiljava Boga" da prema njemu bude još milosrdniji. Sve što čini, čini u ime Boga. Pritisnut nevoljom, jedini spas vidi u svome sinu Tobiji. Molitva, koja graniči gotovo s očajem, donosi prosvjetljenje starom i slijepom Tobitu, i ne znajući dobiva anđela Rafaela kao pratioca svoga sina koji je pošao u rod donijeti lijek i naći sebi ženu iz svoga plemena.

Drugovanje Tobije i anđela

Kako je arkandeo Rafael vjerni pratilac na putu u ovoj knjizi je opisano upravo dirljivo i brižno. Njih dvojica su prijatelji puni povjerenja i mladi Tobija se oslanja potpuno na vodstvo Rafaela. Ne zna tko je, ali sluti da je čovjek Božji makar ga je "iznajmio" za službu vodiča. Rafael je diskretan ali jasan i ne ograničuje Tobijinu slobodu.

Molitva zaručnika

Druga, čak bih smio reći, nježna poruka je način na koji Raguel daje svoju kćer Tobiji za ženu. Pošto se u udaji Sare već dogodilo nekoliko tragedija, diveći se mladom Tobiji i bojeći se za njegov život, Raguel je oprezan. Obraća se Bogu i moli ga za pomoć. Kad su se dvoje mladenaca vidjeli, zapisana je jedna od najljepših molitava, koju je i katolička liturgija preuzela u misi za vjenčanje. Ona glasi ovako:

"Blagoslovljen da si, Bože naših otaca, blagoslovljeno sveto i slavno ime tvoje u sve vijek!
Ti si stvorio Adama
i dao mu pomoćnicu Evu:
od njih je proizišao ljudski rod...
Gospode, ne uzima zbog pohote ovu svoju sestru nego po istini.
Smiluj mi se
i učini da s njom doživim starost".

I zajedno rekoše: "Amen, amen"
(Tob 8,5-7).

Knjiga je puna sličnih blagoslovnih molitava: kada se Tobija vraća u očinsku kuću, kada Tobit ozdravlja, kad mu se anđeo objavljuje; knjiga zapravo završava molitvom.

Poruka ove knjige je, dakle, vrlo jasna: molitva, milosrđe, štovanje mrtvih, povjerenje u Boga, brak na Boga oslo-njen, a nadalje VJERNOST I ODANOST VJERI OTACA I VJERA U PROVIDNOST, ČIJEM SE VODSTVU PREPUŠTA.

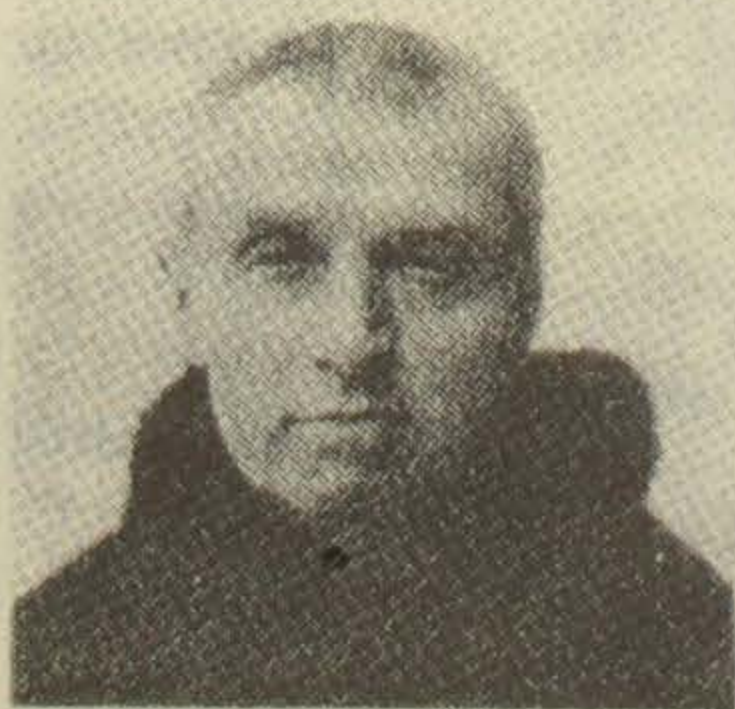
Ova Knjiga i u povijesnom okviru, a još više u mudrosnom sadržaju predstavlja biser ljepote hvalospjeva Bogu, povjerenja u njega i Božje brige "za obične stvari".

NAŠ KANDIDAT ZA SVECA

Govori vam sluga Božji O. GERARD TOMO STANTIĆ

Bit kršćanske savršenosti: suradnja naše volje s voljom Božjom i u onome što je slatko i u onome što je gorko.

Isuse, Ti si lijep u maloj bijeloj hostiji, ali ne onome tko je pun strasti.

Duh sveti je naše zdravo oko, zdrava pamet, zdrava ruka i jaka duša.

Živa vjera nema mira dok prisutnome Bogu ne žrtvuje svoju volju.

Želucu treba jelo, a pameti vjera. Kad pamet zapne, nju vjera podigne, okrijepi.

Caru dajemo carevo kad za dobro domovine promičemo. Bogu dajemo Božje kad za nebesku domovinu primjerno radimo i za nebo što više građana zadobivamo.

Uređuje: Ante Stantić, karmelićanin - vicepostulator

"SIROMAH I SIROMASI" U BIBLIJI - SVETOM PISMU (nastavak)

Evo još nekih citata iz Svetoga pisma o SIROMAHU I SIROMASIMA. Oni koji čitaju Bibliju - Sveto Pismo, a ne samo pročitaju, vidjet će koliko Bog brine za taj stalež. Zato je i za naše ovogodišnje razmišljanje u godini BORBE PROTIV SIROMAŠTVA temelj Riječ Božja.

U sljedećim ćemo prilogima vidjeti kako su to pojedine osobe ostvarivale u životu, što je i naš cilj i zadatak.

"Neki siromah imenom Lazar ležao sav u čirevima do njegovih vrata, čeznući da se nasiti onim što je padalo s bogataševa stola... Čak su i psi dolazili i lizali mu čireve. I umrije siromah i anđeli ga odnesoše u krilo Abrahamovo. Umrije i bogataš i bijaše pokopan" (Lk 16,20-22).

"Uzmite da dođe na vaš sastanak čovjek sa zlatnim prstenom i sjajnim odijelom, a dođe i siromah u bijednoj haljini..." (Jak 2,2).

"Podaj hvalu Gospodu zanosno i blagoslivljaj kralja vjekova, da ti njegov Šator ponovno bude podignut uz veselje: da bi se u tebi obradovali prognani, i da bi u tebi ljubav našli siromasi za sva pokoljenja" (Tob 13,11-12).

"Pritajen čuči na zemlji, od nasilja mu siromasi padaju" (Ps 10,10).

"Njegovu će djecu gonit siromasi: rukama će svojim vraćati otetu" (Job 20,10).

"Divlji su magarci plijen lavovima pustinjskim, a siromasi bogatašima" (Sir 13,19).

"Ubogi će pasti na mojim pašnjacima, i u pouzdanju počivati siromasi" (Iz 14,30).

"Jahve zasnova Sion, i u njemu su zaštićeni siromasi njegova naroda" (Iz 14,32).

"A siromasi će se opet radovati u Jahvi, najbjedniji će klicati Svecu Izraelovu" (Iz 29,19).

"Rekoh: Samo siromasi tako ludo postupaju, jer ne znaju puta Jahvina, ni pravo Boga svojega" (Jr 5,4).

"Blago vama siromasi, jer je vaše kraljevstvo Božje" (Lk 6,20).

J. Pfeifer

TEMELJNO ZNAČENJE VREMENA U KRŠĆANSTVU

(Prikaz dokumenta "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 4)

Vrijeme je dar. Čovjek kao ograničeno biće, samim zakonom stvaranja uokviren je prostorom i vremenom. Vrijeme je mjerljivo događajima između kojih se može uspostaviti relacija: prije i poslije ili od - do. Stoga se u vremenu, koje je od Boga darovano, i Bog objavljuje vremenski. Kada je došla "punina vremena", vječnost je ušla u naše vrijeme da ga do kraja ispuni. Moderna znanost, pa i teološka, spremna je na prihvaćanje tog pobožanstvenjenja u vremenu. Ta povijest je uvijek u usponu, jer se upravo Kristovim dolaskom dogodilo ispunjenje značenja vremena. Jer je on iz vječnosti došao na zemlju i ponovo se vraća u vječnost, ali je svojim uzašašćem uzdigao čovjeka u tu dimenziju vječnosti. Stoga čovjek sada živi kao biće koje je započelo i dobilo poziv za život vječni. Naš život je u usponu prema vječnosti. Ova priprava hodočašća zemljom stvarno je priprava za ono izlaženje iz vremena i ulazak u vječnost. I tako se događa ispunjenje svih ljudskih težnji: da bude s Bogom i u Bogu uronjen u vječnost. Ući u puninu vremena znači, dakle, dostići svršetak vremena i izići iz svoje granice da bi se našlo ispunjenje u vječnosti Boga.

Po Kristovom utjelovljenju to vrijeme ovdje na zemlji biva oplemenjeno do božanske veličine. Samim tim započima tzv. "posljednje vrijeme". To je vrijeme u kom postoji dužnost ljudi da baš vrijeme posvete. Bogu se posvećuju u otajstvima pojedina vremena, dani i tjedni, što je u najavi započeto u Starom zavjetu, a u liturgiji Novoga zavjeta postalo stvarnost.

U takvom gledanju na posvećivanje vremena smješta se i običaj Jubileja koji je započeo u Starom zavjetu, a nastavlja se u povijesti Crkve. U nastupnom govoru u Nazaretu Isus upravo na sebe primjenjuje Izaijine proročke riječi: "da navijestim godinu milosti Gospodnje" (Iz 61,1-2). To je mesijanski govor. Prorok govori o Mesiji, a Isus, na iznenađenje a i radost mnogih, vremenski određuje to proroštvo riječima: "Danas se ispunilo ovo pismo na meni" (usp. Lk 4,21). I tako je taj starozavjetni jubilej postao mesijansko vrijeme i traje kroz sve dane Kristova poslanja. Posvećen je pomazanjem Duha Svetoga, poslan od Oca i navješta radosnu vijest siromasima. To vrijeme je, dakle, "Godina milosti Gospodnje" jer se u njoj događa navještaj, oslobođenje, ozdravljenje, spasenje. I tako je cijeli Kristov život jedno posvećeno vrijeme. U tom Isusovom djelu dobivaju smisao svi održani jubileji tradicije Starog saveza, ali su određeni sadržajem i svi jubileji u Novom savezu i povijesti Crkve, a to je činiti "Godinu milosti Gospodnje". Jubilej je, dakle, događanje i to božansko u ljudskoj povijesti, a ne ljudsko slavljenje u samom ljudskom vremenu (usp. točka 9-12).

M.V.

BOG STVARA NEBO I ZEMLJU

Vjera nas uči da je Bog stvorio nebo i zemlju (KKC 325). Ispovijest vjere tumači da to znači: "vidljivi i nevidljivi" svijet. O jednom dijelu "nevidljivog" svijeta bilo je već riječi: o anđelima, čisto duhovnim stvorenjima. Sada ćemo govoriti o "vidljivom" svijetu. O ljudima, koji ujedinjuju u sebi vidljivi i nevidljivi svijet, govorit ćemo kasnije.

Vidljivi svijet obuhvaća "nebo i zemlju", nebeski svod i svijet na kome živimo - planetu Zemlju. Nebo i zemlja zapravo obuhvaća čitav kozmos, sve što postoji, cjelokupno stvorenje. "Nebo" ili "nebesa" može označavati nebeski svod ali i Božje "mjesto": "Oče naš, koji si na nebesima" (Mt 5,16). "Nebo" može označavati i konačnu slavu kao i "mjesto" duhovnih stvorova - anđela - koji okružuju Boga. "Zemlja" je ljudski svijet. Bog je od početka stvorio duhovna i tjelesna bića, anđele i tvorni svijet, a zatim čovjeka sastavljena od obojega: duha i tijela.

NEBO I ZEMLJA

Naša vjera kaže da je vidljivi i nevidljivi svijet stvoren od Boga. O tome "kako" je nastalo nebo i zemlja, kako je nastao univerzum (sve što postoji), postoje različite znanstvene spoznaje, hipoteze i teorije. Stoji li na početku univerzuma neka pramaterija i "eksplozija" prve materije? Postoji li ekspanzija univerzuma? Kako je došlo do stvaranja našeg sunčanog sistema? Kako je došlo do stvaranja planeta, među kojima je usred kozmičkih sila, baš na Zemlji nastao život? Ili možda postoji život i na drugim planetama i zvijezdama?

Na ova i druga pitanja o počecima svijeta i života na zemlji postoje različita mišljenja o kojima govori KKC(285). Najslabija je materijalistička hipoteza (pretpostavka) koja odbacuje svako transcendentno (nadprirodno) porijeklo svijeta i sve tumači pukom igrom slučaja materijalnih stvari.

Međutim, istinska znanstvena spoznaja prirode ne može stajati u sukobu s vjerom (159). Jer ono što ni jedna ljudska znanost ne može objasniti jest temeljno pitanje mislioca: Zašto postoji nešto a ne ništa? I slijedeće: Kako je došlo do toga da je, u procesu stvaranja univerzuma, nastala baš ova planeta i baš na njoj život i napokon čovjek?! Tko kaže da je sve nastalo igrom materijalnih stvari i neke slijepe nužde, on mora objasniti kako je moglo doći do tolikih nepojmljivih "slučajeva" koji su bili nužni da bi kozmičkim razvitkom mogla nastati zemlja kao životni prostor za čovjeka?

Sva ozbiljna naučna istraživanja govore o takozvanom "antropijskom principu": mora se dopustiti da iza čitavog kozmičkog razvitka, kao i razvitka čovjeka, postoji neki plan, neki Um (kako ga je nazvao A. Einstein), koji mi možemo zadivljeni otkriti promatrajući i same dijelove jedne cjeline. Vjera nam kaže da je taj plan djelo jednog beskrajno mudrog i punog ljubavi Razuma, Boga stvoritelja! (296).

Biblijski izvještaj o "šestodnevnom stvaralačkom Božjem djelu" (Post 1), ne govori nam ništa o tom "kako" su stvoreni nebo i zemlja (to

je dužnost čovjeka da istražuje jer mu je Bog dao razum), nego nam govori samo o onom što je potrebno za naše spasenje naime, da je sve Bog stvorio!

Stupnjevitost stvaranja izražena je redom od "šest dana": sve od nesavršenoga ide k savršenome.

"Bog ljubi sva svoja stvorenja" (Ps 145,9) i brine se za sve, ali: "Čovjek je vredniji od ovce!" (Mt 12,12). Čovjek je vrhunac Božjeg stvaralačkog djela (345).

Biblija nadalje govori da je Bog stvorio svijet u svem njegovu bogatstvu raznolikosti i redu. Ne postoji ništa što svoje postojanje ne bi dugovalo Bogu stvoritelju! Svijet je počeo bivstvovati kad je bio izvučen iz ništavila svemoćnom Božjom riječju. Sva priroda, sve stvoreno i sva ljudska povijest, imaju svoje počelo i svoj korijen u tom početnom Božjem stvaranju - u postanku kojim je svijet sazdan. Tada je započelo vrijeme (KKC 338).

Za svako djelo što ga je Bog stvorio u onih "šest dana" Biblija kaže: "I vidje Bog da je dobro!" Svako, naime, stvorenje posjeduje vlastitu dobrotu, istinu, ustroj, zakon i uređenje. Svako stvorenje je odraz-odsaj beskonačne Božje dobrote i mudrosti. Zato čovjek ne smije neuredno upotrebljavati stvari i stvorenja jer bi time prezirao Stvoritelja i uzrokovao zlokobne posljedice za ljude i njihov okoliš. Tim pitanjima bavi se i ekologija.

Postoji i solidarnost među svim stvorenjima (334). Sva stvorenja, mala i velika (mikrokozmos i makrokozmos) imaju istog Stvoritelja koji im je dodijelio zemlju kao zajednički životni prostor. I sve ima jedno određenje: "da bude oslobođeno od robovanja i pokvarljivosti" (Rim 8,19). Tu tajanstvenu obnovu na kraju vremena, Sveto pismo naziva "novim nebesima i novom zemljom" (1043). To će biti konačno ostvarenje Božjeg nauma, naime, da se u Kristu sve obnovi (Ef 1,10).

Antun Miloš, Žednik

**"VJERA NIJE NJEŽNI CVIJETAK KOJI MOŽE UNIŠTITI SVAKO NEVRIJEME;
VJERA JE HIMALAJA KOJA SE NE MIČE!
NIKAKVA JE OLUJA NE MOŽE POMAKNUTI IZ NJEZINIH TEMELJA!"**
(Gandhi)

Vatikan

ZAKLETVA NOVIH GARDISTA

6. svibnja svake godine članovi Švicarske garde slave svoj dan u Vatikanu. Toga dana upriličuje se svečana zakletva novih članova garde i svečani je prijem gardista i članova njihovih obitelji kod Pape. Ukupan broj gardista u Vatikanu je oko stotinu. Njima je pripala časna dužnost da se brinu za sigurnost Sv. oca jer su davne 1527. godine članovi Švicarske garde obranili papu Klementa VII. Od tada do danas ovu dužnost časno izvršuju odabrani švicarski gardisti. Polaganju zakletve redovito prisutvuju svi opunomoćeni članovi diplomatskog zbora u Vatikanu.

Vatikan

PAPA PRIMIO BISKUPA KOMARICU

Banjalučki biskup mons. Franjo Komarica je posljednjih godina postao poznat čitavoj svjetskoj javnosti po svom zauzimanju za obespravljene katolike u svojoj biskupiji. Biskup Komarica proveo je dugo vremena u kućnom pritvoru. Posljednjih mjeseci biskupu je omogućeno putovanje. Tako je biskup Komarica bio glavni predvoditelj svečanog misnog slavlja u Splitu povodom proslave sv. Dujma, zaštitnika grada. Tom prilikom biskupu Komarici dodijeljeno je posebno priznanje.

Papa je primio biskupa Komaricu u petak 26. travnja. Pojedinsti ovog susreta nisu poznate. Biskup Komarica je nakon posjeta izjavio da Papa jako dobro poznaje situaciju u Bosni i njegovoj Banjalučkoj biskupiji. Papa je podržao nastojanje oko zauzimanja obespravljenih katolika i izrazio želju da dođe u Bosnu i tom prigodom pohodi sva biskupijska središta.

Vatikan

PREDAJA VJERODAJNICA VELEPOSLANIKA JUGOSLAVIJE

Veleposlanik Savezne Republike Jugoslavije pri Svetoj Stolicí g. Dojčilo Maslovarić predao je Papi vjerodajnice naše zemlje. U opširnom govoru, koji je tom prilikom izrekao, Papa je naglasio ulogu svih zemalja na ovim prostorima u ispravnom oblikovanju novog društva gdje će vladati zakon prijateljstva i solidarnosti. "Zemlja koju predstavljate ima jasan utjecaj na balkanskom području i zato na sasvim djelotvoran način može pridonijeti izgradnji mira na tim prostorima promičući uzajamno poštivanje i djelotvornu suradnju među narodima koji тамо живе", rekao je Papa.

Veleposlanik Maslovarić u svom obraćanju napominje kako jedino Sveta Stolica i u vrijeme najjače izoliranosti Jugoslavije nije povukla svoga veleposlanika mons. Gabriela Montalva.

Predajom vjerodajnica ponovno je uspostavljena diplomatska suradnja između SR Jugoslavije i Svete Stolice.

SAD - Kanada

PASTORALNI POHOD KARDINALA KUHARIĆA

Prije 75 godina započelo je organizirano dušobrižništvo među Hrvatima koji su se iselili u zemlje Sjeverne Amerike. Tim povodom u višednevnom pastoralnom pohodu Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadi boravio je zagrebački kardinal Franjo Kuharić. On je obišao najznačajnije Hrvatske katoličke misije u ovim državama i pribivao mnogim svečanostima povodom obilježavanja Crkve u Hrvata u ovim dalekim zemljama. Hrvati su zahvaljujući Crkvi ostali vjerni i svome rodu i Bogu. Svim misnim slavljinama, koje je predvodio kardinal Kuharić, prisustvovao je veliki broj vjernika. U pratnji kardinala Kuharića bio je mons. Vladimir Stanković, ravnatelj onozemne pastve.

Slovenija

POSJET PAPE IVANA PAULA II.

U predvečerje 17. svibnja Papa je došao u pastoralni posjet Republici Sloveniji. Prema najnovijem istraživanju Slovenija ima oko 80% vjernika, a od toga je 20% praktičnih vjernika. Papin posjet je bio aktivno pripreman punih godinu dana. Glavna mjesta koja je pohodio Sveti Otac su: Ljubljana, Maribor i Postojna.

Papu je u zračnoj luci u Ljubljani dočekaio i pozdravio predsjednik Republike Slovenije g. Milan Kučan. Papa se susreo s biskupima Slovenije i na hipodromu je slavio sv. misu zajedno s oko 120.000 vjernika. Među mnoštvom vjernika bio je i znatan broj katolika Hrvata zajedno s kardinalima Kuharićem i Puljićem.

Papa se istoga dana, na svoj 76. rođendan, susreo s oko 50.000 mladih i s njima slavio svečanu sv. misu. Istoga dana Papi su rođendansku čestitku izrazili i svi prisutni biskupi.

Posljednjeg dana svoga boravka u Sloveniji Papa je boravio u Mariboru gdje je slavio svečanu svetu misu. Papa je u više navrata spominjao značajan jubilej koji slave katolici Slovenci: 1250 godina pokrštenja Slovenaca.

I pored mnogih problema s kojima su se susretali organizatori ovog Papinog susreta, broj vjernika na svim skupovima bio je iznad očekivanja.

Mostar

SREBRNI JUBILEJ BISKUPSTVA

Mons. Pavao Žanić, mostarski biskup u mirovini, proslavio je u mostarskoj katedrali sv. Marije Majke Crkve srebrni jubilej biskupstva. Svečanost je bila u znaku prisjećanja svega učinjenog u proteklim godinama slavljenika. Biskup Žanić imao je silnih poteškoća za vrijeme svoga ravnjanja biskupijom, ali pored svega ostao je čvrst i nepokolebljiv. Biskupova zauzetost i upornost u obavljanju pastirskih dužnosti bila je poznata svim njegovim suvremenicima. Prigodom proslave svoga jubileja Svećar je dobio i posebnu čestitku od Pape koji mu čestita na vjernosti prema Sv. Stolicí i njezinu učiteljstvu.

Kotor

UNIO VINCIT - JEDINSTVO POBJEĐUJE**- posvećen novi biskup u Kotoru -**

Na blagdan bl. Ozane Kotorske, 27. IV. 1996. g., ispred katedrale sv. Tripuna u Kotoru, posvećen je novi kotorski biskup mons. ILIJA JANJIĆ. (na slici dolje: Novi biskup na svom biskupskom tronu)

Glavni posvetitelj bio je mons. Ivo Gugić, dosadašnji kotorski biskup (na slici lijevo). Suposvetitelji su bili mons. Ante Jurić, nadbiskup i metropolita splitsko-makarski i mons. Petar Perkolić, nadbiskup barski i primas Srbije. (Na slici desno od novog biskupa kardinal Puljić i nadbiskup Jurić)

U euharistijskom slavlju i slavlju posvete novog biskupa sudjelovali su i kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski iz Sarajeva, mons. Marijan Oblak, umirovljeni nadbiskup zadarski; mons. Franc Perko, nadbiskup beogradski, mons. Želimir Puljić, biskup dubrovački, mons. Marin Barišić, pomoćni biskup splitsko-makarski, mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski, mons. Ivan Pénzes, biskup subotički, mons. Maximilian Eichern, biskup u Linzu (Austrija), mons. Marko Sopi, biskup za Albance u Prizrenu.

U koncelebraciji je sudjelovalo također i oko pedeset svećenika. Slavlju su bile nazočne i brojne časne sestre, a mnoštvo naroda Božjega ispunilo je posve prostran trg ispred katedrale.

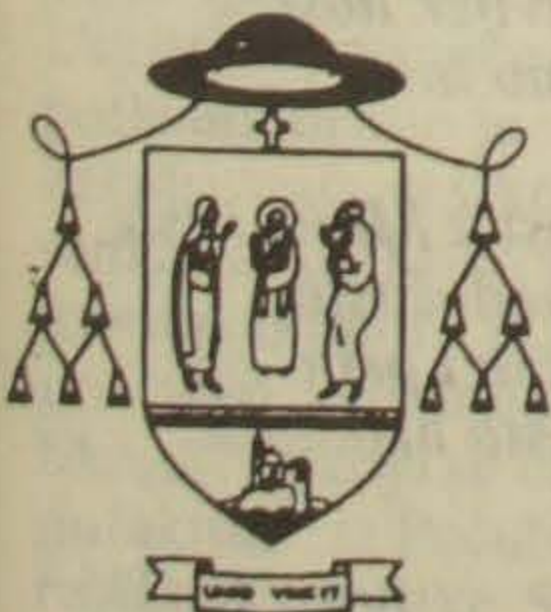
Pravoslavnu crkvu zastupao je vladika g. Amfilohije Radović, metropolit crnogorsko-primorski s pratnjom. Od građanskih vlasti bili su prisutni prof. Slobodan Tomović, ministar vjera u vladi Crne Gore i gradonačelnik Kotora.

Bio je to veliki događaj za ovu malu ali vjernu katoličku zajednicu časne i drevne Kotorske biskupije. Skladno i oduševljeno pjevanje mješovitog i dječjeg katedralnog zbora te besprijeorne ceremonije, dobro ozvučenje i tumačenje samog obreda biskupskog redjenja, doprinijelo je svečanosti trenutka. Uvjereni smo da je ovaj događaj umnožio vjeru, učvrstio nadu i usavršio ljubav svih vjernika Kotorske biskupije.

Uredništvo Zvonika se raduje novom biskupu i ovim putem čestita, tim više što je novi biskup, mons. Ilija Janjić dok je bio župnik u Herceg Novom, bio i pretplatnik tri primjerka Zvonika.

Objavljujemo ovdje i grb novoga biskupa s biskupskim geslom: "Unio vincit", što znači "Jedinstvo pobjeđuje". Jedinstvo u svakom pogledu, kako ono među ljudima i vjernicima katoličke vjere, tako i ono među vjernicima različitih Crkava. Dao Gospodin da novi biskup kotorski bude vez jedinstva koje pobjeđuje svaku mržnju i svaku podijeljenost - Bogu na slavu i na radost svima.

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

Tavankut

ČUVARI BOŽJEG GROBA

Ovo je već treća uzastopna godina kako mladi momci iz Tavankuta čuvaju Božji grob. Inicijator i organizator je Ilica Dulić.

On je nekoliko godina bio čuvar Božjeg groba u subotičkoj katedrali. Rekao je: "Zašto naši momci ne bi čuvali Božji grob i u našoj crkvi?" Organizirao je dvadesetak momaka, postarao se za nošnju: čizme, čakčire, kapute i šešire. Lijepo ih rasporedio i naučio kako se drži straža i vrši zamjena. Bili su nam ovoga Uskrsa ukras naše lijepe i velike crkve, pa ih je pobožni naš svijet prihvatio i posmatrao s ljubavlju i ponosom. Hvala im.

ČITAČI ISUSOVE MUKE

Stara je tradicija da se u našoj crkvi na Cvjetnu nedjelju i Veliki petak pjeva Muka Isusova. Došlo se na ideju: ne mora se uvijek pjevati, zašto ne bi čitali? Možda je i bolje, jer se kod čitanja ovaj divan tekst Isusove muke još bolje razumije. Tako su nam prošle godine vrlo uspješno čitali muku mladi: momci i djevojke, a ove godine vjeroučenici osnovne škole. Uloge su rasporedene: Boro, Danijel i Dalibor su bili Isus, Petar i Pilat, Kristina T. je bila Evangelista a Ivana T., Kristina K., Sandra B., Gordana M., Kijana P., Ivana B., i Ivana P., bile su sluškinja, Pilatova žena i zbor židovskog naroda. Svi su bili obučeni u odgovarajuća odijela. Velik broj prisutnih radosno je prihvatio ovakvo čitanje Isusove muke. Hvala našim vjeroučenicima.

Čitači muke Isusove

Antun Gabrić, župnik

Selenča

RADOSNI USKRS

Jedna od želja mladih u Selenči bila je potreba da se susreću - da imaju svoj vjeronauk za mlade (jer mladi već godinama nemaju svoj vjeronauk). I zbog toga su korizmeno vrijeme iskoristili za svoje duhovne potrebe. Svake nedjelje do Uskrsa mladi su uz pomoć revnog vjernika Dominika Ralbovskog organizirali vjeronauk. Pozvali su i predavače koji su rado prihvatili poziv. Na susretima se okupilo mnogo mladih. Ovim putem se mladi Selenčani zahvaljuju vlč. Josipu PEKANOVIĆU i Rozmari Mik (Sombor), vlč. Lazaru NOVAKOVIĆU (Mala Bosna), vlč. Berr GEORGIU (Vrbas), i vlč. Arpadu PASTORU (Budisava) na darovanoj riječi kroz predavanja.

Mladi su se za Uskrs angažirali u čitanju, ministriranju, pjevanju, organiziranju Agapea i zabave za mlade na Uskrsni ponedjeljak.

Vrhunac njihova angažiranja bilo je "čuvanje Božjeg groba" ali kako se to radilo prije 50 godina. Tako su mladi, obučeni u odijela DVD-a (dobrovoljnog vatrogasnog društva), nastavili lijepu tradiciju koja je godinama bila prekinuta.

I svečana procesija u uskrsnoj noći organizirana je kao prijašnjih godina, ali ovaj puta uz pomoć mladih i DVD-a, (prema tradiciji). Zato zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način doprinijeli da proslava Uskrsa bude upravo onakva kakvu smo je doživjeli.

Katehistica Kristina Ralbovska

Subotica

POSJETA PEŠTANSKE BOGOSLOVIJE SUBOTICI

Običaj je da, bilo mala, bilo velika sjemeništa svake godine čine jednu posjetu ili jedan majalis. Tako je ove godine Centralna bogoslovija došla u posjetu Subotici.

Bogoslovi budimpeštanske Centralne bogoslovije i studenti bogoslovne Akademije "Pazmany Péter" posjetili su biskupski dom, sjemenište "Paulinum" i imali su zajedničku sv. misu u katedrali-bazilici. Sv. misu je predvodio i propovijedao, biskup-ректор bogoslovije msgr. László Bíró. Bogoslovi su zatim pogledali franjevački samostan te prošetali gradom. U velikoj dvorani gradonačelnika, u ime gradske uprave ugledne goste primio je g. Imre Kern, predsjednik Izvršnog vijeća grada Subotice. Iza primanja gosti su pogledali gradsku kuću i muzej, a nakon toga posjetili Palić.

Rel.

Peštanski bogoslovi s biskupom - rektorom msgr. Lászlóm Bíró

Selenča

EKUMENSKA PROSLAVA MAJČINOG DANA

Ove godine su se i školska djeca Selenče priključila proslavi **SVJETSKOG MAJČINOG DANA** koja se proslavlja druge nedjelje svibnja (maja). Djeca su izvela program u kojem su bile izvedene recitacije, pjesme i scenski prizori u počast majkama. Nastupila je i skupina djece viših razreda sa splotom narodnih igara (plesova) u predivnoj slovačkoj narodnoj nošnji.

Najveća je novost ovogodišnje proslave, koju treba pohvaliti, zajednički nastup djece rimokatoličke i evangelističke vjeroispovjesti, svake sa svojim točkama. Tako su zajedno iskazala ljubav i zahvalnost svojim majkama, jer je majka podjednako draga svakom djetetu, bilo koje vjere, naroda ili rase.

Program su pripravile i uvježbale Kristína Ralbovská, katehista rimokatoličke djece i Ana Valentová, supruga ovdašnjeg evangelističkog pastora-župnika i ujedno voditelj Dječje misije Slovačke evangel. a.v. Crkve u SRJ. Splot narodnih plesova je glazbeno vodio župljanin Ferko Gašparovsky, apsolvant Muzičke akademije.

Program je bio izveden u kino-sali Doma dobrovoljnog vatrogasnog društva. Sala je bila dupkom puna majki i djece. Svi su bili veoma zadovoljni uspjelim lijepim programom.

Djecu-izvođače programa, ali i ostalu prisutnu djecu slatkišima su nagradili sponzori: Poduzeće SLOVAN, kao glavni sponzor, zatim STR. "ANA", vl. Ane Tomšik, STR. "MIKA", vl. Ane Mihajlović, STR. "MILINKA KRNAČ", te Zemljoradnička zadruga Selenča. Neka im je i na ovaj način hvala i čast.

Župnik Michal Zolárek

Subotica, 28. IV. 1996.

DAN DUHOVNIH ZVANJA U PAULINUMU

Sv. otac papa Pavao VI. točno prije 35 godina odredio je da na nedjelju Dobroga Pastira bude ujedno i Svjetski molitveni dan za duhovna zvanja. Upravo prije 35 godina je otvoreno naše sjemenište i škola Paulinum za odgoj budućih svećenika. Može se reći da je to otvorenje i taj pothvat providentalno došlo u ona teška politička vremena. Međutim, Božja Providnost je odredila tako, a zatim ista Providnost vodi tu ustanovu i danas. Kaže se da svako zvanje treba izmoliti, ali sigurno je da svako sjemenište može opstati samo od molitava i žrtava. To što naša ustanova tolike godine radi i djeluje, jeste potvrda da naši vjernici ustrajno mole i da se žrtvuju za zvanja. Sjemeništarci su zahvalni svima koji na bilo koji način potpomažu sjemenišni rad.

Za Dan duhovnih zvanja Paulinci se posebno pripreme. Prvenstveno u duhovnom smislu, a zatim da taj dan obilježe i na vanjski način. U duhovnom smislu se mole i slave dan duhovnih zvanja sa svečanom euharistijom, a na vanjski način priređuju u čast Dana neku akademiju ili priredbu. Ove godine svečanu sv. misu je služio rektor sjemeništa msgr. Josip Mioč, a umjesto propovijedi govorili su o zvanju Josip Tašev, na hrvatskom jeziku, i Tivadar Jasura, na mađarskom jeziku. Poslijepodne u HKC-u "Bunjevačko kolo" izvedena je drama, prema evangelisti sv. Luki 18,23 "Dodi, idi za mnom". Režiser je bio sjemeništarac Emil Čula, a koreograf i šaptač Ivica Ivanković Radak. Ovu priredbu sjemeništarci su uzveličali sviranjem, pjevanjem i recitacijama.

Rel.

Bački Monoštor

PROSLAVA 13. SVIBNJA DANA UKAZANJA GOSPE U FATIMI

U župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Bačkom Monošturu svečano je proslavljen 13. svibnja: dan početka ukazanja Gospe u Fatimi. U punoj crkvi vjernika svečanu koncelebriranu sv. misu predvodio je g. Antun Kopilović, župnik u Bačkoj Palanci. U koncelebraciji su pored župnika domaćina, Ivana Sabatkaia, bili preč. Bela Stantić, vlč. Lazar Ivan Krmpotić i vlč. Marko Forgić.

Ovaj dan u Bačkom Monošturu uvijek se svečano proslavlja, a za ovu prigodu domaći sin Ivan Pašić uvijek napiše prigodni recital i uvježba ga s mladim djevojkama. Ovaj dan, kao i 13. listopada, uvijek se slavi s puno zahvalnosti Gospi što je davne 1944. godine čudesno spasila selo od velike ratne opasnosti.

MONOŠTOR, MARIJINO SELO

*O, koliko je milo nama
kad čujemo riječi ove:
da se Monoštor godinama
Marijino selo zove.*

*Stoga svatko od nas prosi
dragu Gospu od Fatime:
dostojno da uvijek nosi
naše selo Njeno ime.*

*Nek' pobožnost k Majci raste,
nek' vjernici hodočaste
u Monoštor kao i prije
iz drugih mjesta biskupije.*

Ivan Pašić

Subotica

MATURANTI BISKUPIJSKE GIMNAZIJE "PAULINUM"

U ovom mjesecu u mnogim našim školama zvona označuju završetak ne samo školske godine, nego za neke razrede i potpuni završetak školovanja. Maturanti grada, hodajući ulicama, pjevaju "Vivat Academia, Vivant profesores". Tako su se i maturanti Biskupijske klasične gimnazije Paulinum pjevajući dačku himnu "Gaudeamus" opraštali od školskih klupa i od svojih mladih kolega gimnazijalaca.

U ovoj školskoj godini u gimnaziji "Paulinum" maturirat će sedamnaest učenika, od kojih su četrnaest sjemeništarci, a trojica vanjski učenici. Od sjemeništaraca četvorica su iz Subotičke biskupije, četvorica iz Zrenjaninske, trojica iz Skopske, dvojica iz Prizrenske biskupije, a jedan je kandidat Beogradske nadbiskupije.

Sve naše sjemeništarce i maturante preporučujemo u vaše molitve.

(Rel.)

Beograd

MARIAPOLI - MARIJIN GRAD

Tokom Nedjelje za mir i ujedinjeni svijet održan je prvi beogradski Mariapoli. Na susretu od 1-4. svibnja (maja) bili su prisutni ljudi dobre volje svih generacija iz Subotice, Ruskog Krstura, Kucure, Bečeja, Vršca, Vrbaša, Kanjiže, Bačke Topole, Sv. Miletića, Kule, Bačke Palanke, Beograda, Pančeva, Bara, Podgorice, Skoplja, Strumice, Turnova, Križevaca, Ljubljane.

U programu svakog dana bile su sadržane: meditacije i pisma Chiare Lubich, sv. misa, razmjena iskustava,

rad po grupama. Svojim prisustvom susret su obogatili subotički biskup Ivan Pénczes i beogradski nadbiskup Franc Perko. U ovoj oazi mira osjećala se međusobna ljubav, zajedništvo i Božja prisutnost.

Ideja ovogodišnjeg Mariapolija bila je: "Reci svima: Bog te neizmerno ljubi". Posljednjeg dana održan je koncert za ujedinjeni svijet na kojem su mladi pjevali te prikazali jednu svoju kratku koreografiju. Uspostavljena je i telefonska veza s cijelim svijetom.

Plamen ljubavi zaista gori svuda.

Dijana i Jasmina

Palić

TOLERANCIJA I MEĐUCRKVENI DIJALOG

U organizaciji Otvorenog univerziteta i Jugoslavenskog udruženja za naučno istraživanje religije (JUNIR) 24. i 25. svibnja na Paliću je održana naučna konferencija na temu "Religija - crkva - nacija". Ovo je treća godišnja konferencija JUNIR-a.

Na ovoj konferenciji pročitana su 62 referata, a od predavača sudjelovala su tri teologa. Katoličku crkvu predstavljao je vlč. Andrija Kopilović koji je govorio o toleranciji. Ovaj naučni skup otvorio je dr. Vladeta Jerotić. Nije li trebalo biti više predavača iz crkvenih krugova?

K.Č.

Subotica

RESTAURACIJA KATEDRALNIH ORGULJA

Čim uđemo u našu katedralu-baziliku i bacimo pogled na kor, uočavamo da se orgulje ove crkve popravljaju.

Uskoro će biti godinu dana kako su orgulje bez svirala i sviraonika, a upravo ovih dana rade majstori na vanjskom ormaru, na prospektu. Dakle, majstori rade ozbiljno na popravci orgulja. Ove se orgulje restauriraju, temeljito se obnavljaju.

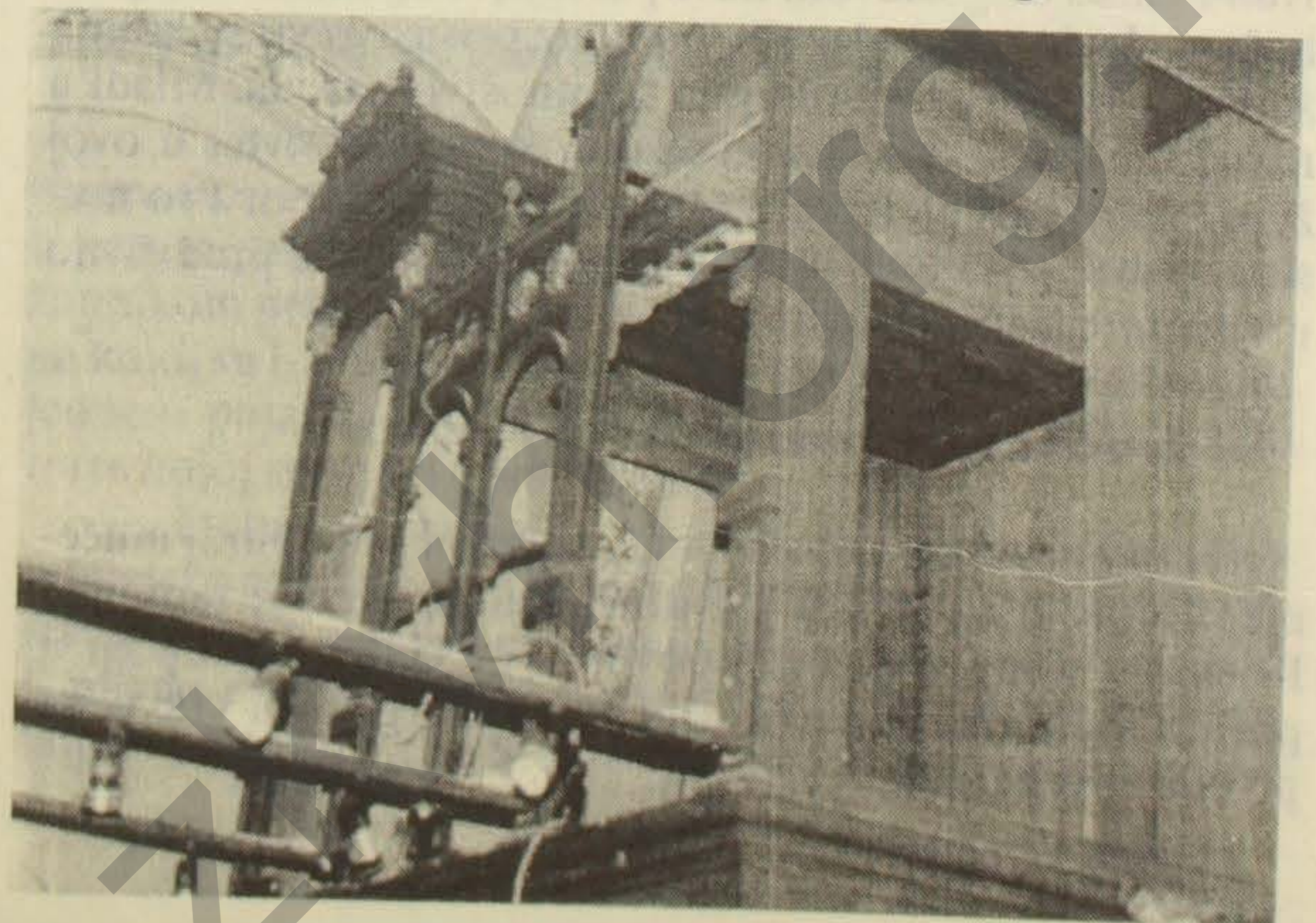
Orgulje subotičke katedrale postavljene su točno prije 103 godine, a gradila ih je tvrtka "Angster" iz Pečuha (Pécs). One imaju tri manuala (klavijatura) i trideset registara (zvukovnih boja). Orgulje imaju mehanički sistem sa zračnim pomicaljkama. Građene su u stilu kasne romantike, kako su tadašnje prilike to zahtijevale i kakve su tada upotrebljavane.

1972/73. godine subotička katedrala je gotovo u potpunosti obnovljena i tada su i orgulje očišćene, a unutar zvukovnih karakteristika promijenjena su četiri registra, četiri boje. Od ovog većeg pothvata prošlo je više od 20 godina, a u međuvremenu unutrašnja konstrukcija se jako istrošila. Na to su utjecale vremenske promjene temperature i starost materijala. Opet je došlo do toga da se orgulje moraju očistiti i popraviti. U zajedničkom sporazumu s gradskom upravom, katedralna župa je sklopila ugovor s obnovljenom tvrtkom "Angster", koja se danas zove "Organamanufaktúra" (Orguljska manufaktura) iz Pečuha, o restauraciji orgulja. Restauracija se izvodi u radionici te tvrtke. Stolarski, električni i farbarski radovi izvode se na licu mjesta, a kada ovi majstori završe svoj posao, tada će se orgulje

postaviti. Radovi na postavljanju orgulja trajat će oko mjesec dana. Nakon toga se cijele orgulje ugađaju (štimaju), nakon čega će biti predane u ruke orguljašima.

Pošto je danas svaki instrument dosta skup, a orgulje su "kraljica instrumenata", možemo zaključiti da se radi o znatnom izdatku u vezi restauracije. Svima ostajemo zahvalni koji su već nešto dali, ili će još pomoći što će se naše orgulje, kao kulturni spomenik, obnoviti i zasjati u izvornoj ljepoti.

Regens chori

SVETI JURAJ U

100. obljetnica završetka

Biskup blagoslivlja novi reljef

SVEČANA PROSLAVA

• Devetnica - Uvod u proslavu

Centralna proslava velikog jubileja započela je devetnicom kako bi ovaj Božji narod duhovno bio bliži svom Bogu. Župnik vlč. Dobai István pozvao je svećenike koji su nekad službovali u ovoj župi da zajedno s njegovim župljanima promišljaju o Crkvi kao zajednici kroz devet dana u okiru sv. mise. Tako je na najbolji način počela duhovna obnova ove župe.

Centralna proslava je održana u nedjelju 28. travnja, za što je crkva prigodno uređena, a osebujna ljepota istaknuta je noćnim osvjetljenjem - prva je katolička crkva u SRJ ovako osvijetljena.

• Blagoslov reljefa

Crkveni obred proslave započeo je subotički biskup Ivan Péntes blagoslovom novopostavljenog keramičkog reljefa sv. Jurja iznad ulaznih vrata, uz prisustvo više okolnih župnika. Ispred crkve okupilo se mnoštvo naroda. Mladi u narodnim nošnjama, grupa skauta koja je aktivna u ovoj župi, glasovi grupe mladih pjevača uz gitare, zbor Pro musica... sve se to čulo i vidjelo tog poslijepodneva pred divno uređenim ulazom u crkvu.

• Svečana sv. misa

Nakon blagoslova reljefa na kojem je sv. Juraj mučenik, a koji je izrađen u privatnoj keramičarskoj radionici Rochia u Kanjiži, svečana povorka na čelu s biskupom u pratnji svećenika krenula je uz zvuke orgulja u crkvu na proslavu Euharistije.

Kraći povijesni osvrt

Ova neogotička ljepotica koja nadvisuje panoramu senčanske grede, vrlo uglednog dijela našega grada, 28. travnja proslavila je svoj stoti rodendan, a tom zgodom nazočnima omogućila veličanstveni doživljaj. Od prisutnih su bili sretniji samo naši preci koji su ovu crkvu izgradili i opremili, a nama je ostavili u nasljeđe kao dokaz njihovog odricanja i želje da ljubav prema vjeri trebamo iskazati i sličnim pothvatima.

Župa koja je osnovana 1841. g. brzo se razvijala pa su tako naši preci odlučili umjesto skromne crkvice izgraditi novu i veću, koja će podmiriti potrebe narastućeg broja vjernika. Sačuvani spisi pokazuju koliko je bio složen, težak i dugačak put od zamisli do završetka gradnje crkve za prijem 1500 vjernika.

Gradnji crkve je prethodila odluka od 31. I. 1821. g. da se grad Subotica, sa tadašnjih oko 15.000 vjernika katolika, podijeli na tri župe, što je potvrđeno kraljevskim ukazom od 18. III. 1823. g., da bi 1829. g. bile povučene granice između ovih župa. Kako je u to

Biskup u pratnji svećenika ulazi u crkvu

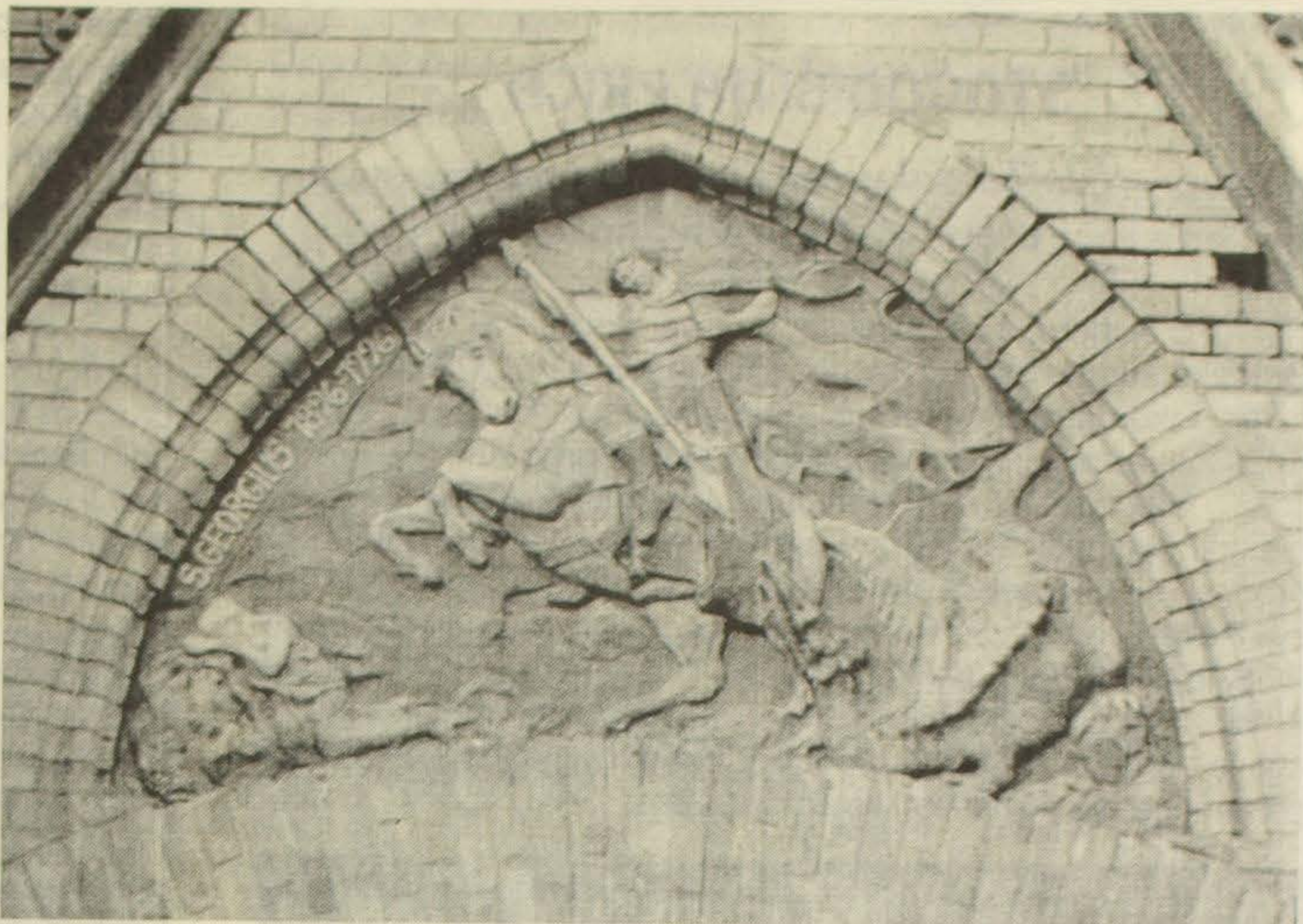
Ugledni gosti na sv. misi

JUBILEJSKOJ GODINI

gradnje crkve svetog Jurja

vrijeme trebalo puno vremena da se obradi, revidira i odobri sva potrebna dokumentacija od nadležnog ministarstva, određeno je da se jedna pogodna oveća kuća preuredi za održavanje Božje službe. Ta kuća je posvećena na Duhove, 28. svibnja 1841. godine, ali se odmah pokazalo da je pretijesna da primi sve vjernike, pa su naši preci uporno radili na tome da se, čim prije, pristupi gradnji nove crkve. Taj put ostvarenja zamisli bio je vrlo složen, pun poteškoća i vrlo dugačak, sve do 1892. g. kada je Gradsko vijeće odobrilo ondašnjih 80.000 forinti za izgradnju. Za ovu odluku je bio najzaslužniji gradonačelnik Lazar Mamužić, čije stvaralaštvo i danas pominja mnogi Subotičani.

Za prvog župnika imenovan je Đuro Dubičanac, a među bivšim župnicima najsvjetlije je ime Paje Kujundžić, koji je župnikovao od 9. V. 1909. do smrti 10. X. 1915. On je bio veliki kulturni stvaralac, osnivač kalendara "Bunjevačko-šokačka Danica" za 1884. g., a od 1893. g. poznatog kao "Subotička Danica"; borac za uvođenje materinjeg jezika u škole; značajan suradnik u "Pučkoj kasini" i u svim drugim područjima kulturnih zbivanja i plodan pisac života svoga naroda.

Reljef: Sveti Juraj mučenik

• Ugledni uzvanici

Crkveni obred su uveličali nazočnošću: Milivoj Mijatov i Slavko Pejović, subotički parosi Srpske pravoslavne crkve; Emil Póth iz Reformirane kršćanske zajednice i zvanični predstavnik Evangeličke crkve.

Ovom slavlju su posebno obilježje dali čelnici Skupštine općine Subotica: Kasza József, gradonačelnik; Stanka Kujundžić i Ilija Šujica, dopredsjednici; Kern Imre predsjednik i Lazo Vojnić Hajduk dopredsjednik Izvršnog odbora.

Prisustvovali su predsjednici društvenih ustanova: HKC "Bunjevačko kolo", KUD "Népkör", "Bunjevačka matica", Institut "Ivan Antunović" te humanitarnih ustanova "Amor vincit" i "Vox humana".

• Pjevali narod i "Pro musica"

U svetoj misi sudjelovalo je, osim župljana, i mnogo vjernika susjednih župa pa se u prepunoj crkvi čulo gromoglasno pučko pjevanje, uljepšano i obogaćeno pjevanjem proslavljenog subotičkog mješovitog zbora "Pro musica".

Mora se naglasiti dvojezičnost obreda i prisustvo predstavnika drugih vjerskih zajednica, svojstveno narodima zbliženim višestoljetnim zajedničkim životom na ovom prostoru; to je bilo najvrednije i najviše je uveličalo ovaj jubilej.

• Pohvala pastoralnom vijeću

Pastoralno vijeće je besprijekorno vodilo brigu o svemu što se dešavalo za vrijeme obreda u crkvi, a također i o svojim gostima. Tako su pastoralni suaradnici sa svojim župnikom proslavu završili svečanom zajedničkom večerom na kojoj su bili ugledni gosti. Na kraju se crkvena zgrada još jednom pojavila pred slavljenicima, ali ovoga puta u vidu torte kojoj su se svi obradovali.

Treba li reći da je ovo tek početak proslavljanja jubilejske godine? Ona će biti obilježena još mnogim manifestacijama, a sigurno da nam je prvi cilj da se u srcima svih župljana dogodi ona unutarnja, mnogo vrednija proslava kojom će slaviti svoga Stvoritelja i slaviti ga svojim životom.

Alojzije Stantić

"Pro musica" obogatila misno slavlje

I na kraju, crkva kao torta

STOGODIŠNJA PRIČA

*Izložba dokumenata i eksponata
crkve sv. Jurja i sv. Roka*

U subotu, 11. svibnja 1996. godine u 9 sati u predvorju Gradske kuće u Subotici svečano je otvorena IZLOŽBA eksponata i dokumenata u povodu 100. obljetnice crkve sv. Jurja i sv. Roka. Otvorenju je prethodio kraći kulturni program.

Najprije je zbor mladih crkve sv. Roka i sv. Jurja otpjevao pjesmu "Magnificat", uz pratnju gitara, zatim je Molzer Matija pročitao svoju pjesmu sastavljenu za ovu prigodu. Mladi iz župe sv. Roka u bunjevačkim narodnim nošnjama pročitali HIMAN POSVETE CRKVE. Na kraju su prisutne pozdravili vlč. Andrija Anišić, župnik sv. Roka i vlč. Dobai István, župnik župe sv. Jurja, koji je izložbu i formalno otvorio. Poslije razgledanja izložbe za prisutne je bio prorešen skromni koktel.

Vlč. Dobai István otvara izložbu

U svom uvodnom govoru vlč. Anišić je, među ostalim, rekao:

Svaka građevina je jedna priča. Priča koja ima svoju prošlost, sadašnjost i budućnost.

Danas nas je u ovo predvorje drage nam Gradske kuće okupila stogodišnja priča dviju divnih subotičkih crkava: crkve sv. Roka i crkve sv. Jurja.

I ova stogodišnja priča ima svoju prošlost. Započela je ona još 1892. godine kada je 12. svibnja, na skupštini grada, na čijem je čelu tada bio glasoviti gradonačelnik Lazo Mamužić, odlučeno da se na trošak grada započne s gradnjom dviju novih crkava: crkve sv. Roka, koja će obuhvaćati područje Kera i Gata, i crkve sv. Jurja, na teritoriji Sente i Bajnata.

Gradnja ovih crkava završena je 1896. godine. Dakle, ravno prije stotinu godina. I od tada ove crkve, koje su ukras našega grada, s kerske i senčanske grede pričaju svoju priču - zanimljivu i čudesnu, trajnu i nedorečenu..."

On je naglasio kako su tu predivnu priču i neki "drugi ljudi" protkali "ružnim odlomcima": II. svjetski rat uništio je predivne vitraže crkve sv. Jurja, a tik uz crkvu sv. Roka podignut je školski zid koji prostor između zida i škole čini "ruglom nad ruglima", a i oluje su se uplitale u tu "stogodišnju priču". Tako je 1925. godine oluja srušila toranj crkve sv. Jurja. I "zub vremena" učinio je svoje - obje crkve vape za raznim popravcima.

Zatim je rekao: "Posljednjih godina svojim zalaganjem sadašnja gradska uprava čini tu priču ljepšom: uređuje se okoliš oko crkve sv. Roka; prekrasno je osvijetljena crkva sv. Jurja...", te zahvalio sadašnjoj upravi grada koja je omogućila da se ova izložba održi upravo u ovom prostoru. "Na taj način se sto-

godišnja priča, koja je nekoć započela u skupština grada, zaokružuje u prostorijama grada s blagoslovom sadašnjeg gradskog poglavarstva na čelu s gradonačelnikom g. Kasza Jozsefom. I tako na ovom mjestu započinje novo poglavlje priče crkve sv. Jurja i crkve sv. Roka, kojeg će se, vjerujemo, rado spominjati oni koji budu pripremali proslavu dvjestote godišnjice ovih crkava", rekao je vlč. Anišić.

Svoj govor završio je slijedećim riječima: "O ljudima koji su zaslužni za ovu stogodišnju priču, bilo je i bit će govora na drugom mjestu. No, ponajljepša poglavlja ove priče, poglavlja onih ljudi koji su u proteklih sto godina u ovim crkvama Boga slavili i hvalili, Njemu se molili i klanjali, ondje se radovali i plakali, u njima mir, utjehu i novu snagu za život nalazili - ostat će poznata samo Bogu i pojedincima - ali, i to je dio ove predivne stogodišnje priče!"

Ovu izložbu sačinjavali su dokumenti koji su prethodili gradnji, zatim ponude, ugovori, građevinski nacrti crkava... Bili su izloženi i različiti eksponati koji su nekada bili sastavni dijelovi ovih crkava, a sada su izvan upotrebe: tako na primjer satni mehanizam za toranj, drena pričesna ograda, drvenoo klepetalo, misni kalež star 100 godina, mesingano vječno svjetlo, kanonske ploče, zlatom vezena dalmatika (odijelo za đakona), lampaš za pratnju Presvetog u procesiji, maketa konstrukcije tornja, svjetiljka sa zvoncem kojom se pratilo Presveto bolesnicima, table koje pokazuju "mušku" i "žensku" stranu u crkvi, rezbarija Boga Oca u drvetu...

Istraživanja u arhivima radili su Palásthy Lenke i Molzer Aleksandar. Odabir eksponata i postavku izložbe radio je zajednički odbor dviju crkava u sastavu: Katarina Čeliković, Dobai István, Andrija Anišić, Palásthy Lenke, Andrija Kopilović, Molzer Aleksandar i s. Silvana Milan (na slici s lijeva na desno).

K. Čeliković

DOBILI SMO NOV MOLITVENIK

Mnogobrojna publika toplo primila "svoj" molitvenik na svečanoj promociji u Subotici

U ponedjeljak, 13. svibnja ove godine u svečanoj sali subotičke Gradske biblioteke i u svečanom ozračju održano je predstavljanje novog katoličkog molitvenika "Slava Božja" koji je priredio vlč. Stjepan Beretić, katedralni župnik, a objavio ga je Izdavački odjel Instituta "Ivan Antunović" u Subotici, 1996. god.

A. Anišić, A. Kopilović, S. Beretić i T. Žigmanov

Vlč. **Andrija Anišić**, pročelnik Izdavačkog odjela Instituta, otvarajući svečanost, u svom nadahnutom govoru je naglasio:

"Molitvenik 'Slava Božja' plod je sloge hrvatskih svećenika, kao i nekih mađarskih svećenika naše biskupije koji su nas zdušno poticali da ga izdamo; plod je također dugotrajnog i napornog rada preč. Stjepana Beretića i mnogih neprospavanih noći gospodina i gospođe Čeliković; da u molitveniku bude što manje pogrešaka pobrinuli su se, među ostalima, i prof. Bela Gabrić (on također i mnogim savjetima) i Rozalija Bogešić. I na koncu, da ne budem preskroman, izlasku ovog molitvenika pridonio sam i ja svojim bezbrojnim trčkanjima u tiskaru, kao i mnogim dogovaranjima, pa i borbom sa štamparijom 'Globus' da molitvenik bude što prije gotov.

Molitvenika ne bi bilo bez novčane podrške naših svećenika i par laika koji su dali svoj dar ili uložili svoj novac da bi ovaj molitvenik što prije mogao biti u rukama onih kojima je namijenjen. Hvala svima na svemu!

Što se tiče molitvenika, bit će nam najveća radost da ga što prije nabavite, ali ne za uspomenu, nego za svakodnevnu upotrebu. Voljeli bismo kad bi se vratila vremena u kojem su naši ljudi s molitvenikom u ruci išli nedjeljom u crkvu."

Nakon vlč. A. Anišića govorio je vlč. **Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović", koji je, pored ostalog, rekao: "Molitvenik je odraz liturgijskog rasta života i dinamike jednoga trenutka, jer liturgija kao život crkvene zajednice podvrgnut je zakonu promjena. Liturgijska promjena nije nikada pomodarstvo, nego tokom povijesti Crkve uvijek je izražaj potrebe prilagodbe vremenu i teološkoj misli u kojem nastaje. Ovaj molitvenik je veliki korak i veliki pokušaj upravo te prilagodbe današnjem čovjeku, strogo poštivajući zahtjeve dinamične liturgije suvremene Crkve. Velika smjelost autora stavila nam je u

ruke pravi liturgijski molitvenik, da ne kažem priručnik liturgije Crkve. Cijenim da je to najveći doprinos ovom sadašnjem času života vjernika."

Mnogobrojna publika pažljivo prati izlaganja

Treći izlagač bio je profesor filozofije **Tomislav Žigmanov**. Govorio je o povijesti postojanja molitvenika na narodnom jeziku među hrvatskim katolicima u Ugarskoj i u Bačkoj, od najstarijeg u Budimu 1746. god. "Duhovno nemoise zaboraviti od mene. Ili ti knjizica molitvena koja se zove Put nebeski" Josipa Antuna Knezovića, do posljednjeg molitvenika u Bačkoj objavljenog u Subotici 1946. god. ("Božja pastirica. Mali životopis bl. Ozana Koterska s vjenčićem molitava").

To znači da se najnoviji molitvenik "Slava Božja" pojavio nakon 259 godina od izdanja prvog molitvenika i 50 god. od pojave posljednjeg. U tom periodu bilo je nekoliko velikih i malih molitvenika. Da spomenemo samo najpoznatije: "Čovik s Bogom" (1884.) Ivana Antunovića, "Duhovna manna" (1908.) Blaška Rajića, "Slava Božja" (1902.) Lajče Budanovića.

Posebno je bilo zanimljivo odgovaranje vlč. **Stjepana Beretića** na pitanja vlč. Andrije Kopilovića.

Bila je to prilika za kupovinu molitvenika

Ovom prilikom bibliotekar **Katarina Čeliković** je priredila u predvorju čitaonice prigodnu izložbu naših starih molitvenika iz fonda knjižnice "Ivan Kujundžić" u Institutu "Ivan Antunović".

Tako je dostojno obilježen ovaj kulturni događaj, ali ne treba zaboraviti da je nekada svaka bunjevačka kuća imala svoj molitvenik. To neka je primjer i danas.

Ivan Kojo

Sombor

ZBOR ŽUPE PRESVETOG TROJSTVA

U našu župu Presvetog Trojstva poslije smrti župnika Ivana Vizentanera 1990. godine došao je novi župnik Josip Pekanović i sestre Kćeri Milosrđa koje su započele novo djelovanje u sklopu naše župe. Njihovim zauzimanjem župa dobiva novi izgled i zamjetni su novi znaci života.

U našoj župi nije postojao pjevački zbor. Za vrijeme svetih misa pjevale su se pučke pjesme. Na nagovor i poticaj župnika i orguljašice s. Julije Crnković okupio se manji broj žena sa željom da svojim pjevanjem uljepša nedjeljna slavlja. Zbor ima 13 pjevača. Dva puta nedjeljno okupljaju se na probe. Započeli smo pjevanje pripjevnim psalmima. Na probama smo pojedine melodije morali puno puta ponavljati da bi ih što bolje uvježbali. Na probama nam je pomagao i župnik.

Uz svesrdno zalaganje sestre Julije naš zbor svojim repertoarom pokriva sva misna slavlja u liturgijskoj godini.

Trudimo se, mi pjevači, svojim prisustvom obogatiti liturgijski život naše župske zajednice. Ujedno stičemo duhovno bogatstvo kroz štivo i razgovore koji nas potiču na daljnji rad; druženje i međuljudsko prijateljstvo. Redovito proslavljamo sv. Ceciliju, zaštitnicu crkvene glazbe, kao i imendane naših članova. U tim prigodama rado zapjevamo šansone, onako sebi za dušu.

22. svibnja (maja) ove godine svečano smo proslavili imendan naše s. Julije. Časnoj svečarici ovim putem ujedno zahvaljujemo na njenom trudu.

SESTRI JULIJI

*Bog joj prst svoj pruži, ona uze ruku
jer Isusa spozna i njegovu muku.*

*Ona ljubav spozna u Isusu Bogu,
a ljubav veliku ljudi imat' mogu.*

*Ona tužnog hrabri, veselog potiče,
da Isusa spozna jer ga On dotiče.*

Kad dirke dodirne, sva se Crkva ori.

Bože, blagoslovi je, jer Tebi govori.

*Kroz muziku divnu nju ljubav prolama,
pa kroz nju govori da je Bog u nama.*

Kad je meni teško, od nje savit prosim.

Posli njenih riči lakše križ svoj nosim.

*Kad joj lice gledam i taj pogled smirni,
Bože, ja te molim, daj tog mira meni.*

Cecilija Miler, Sombor

SUBOTIČANI SU DOBILI
NOVU GALERIJU

U radnoj sobi, HANGYA A., ulje

U nedjelju, 5. svibnja, ove godine u prijepodnevnim satima, uz prisustvo veoma velikog broja gostiju otvorena je Zavičajna galerija "Dr. Vinko Perčić" u Ulici Maksima Gorkog 22, u kući koju je doktor darovao svome gradu zajedno sa zavičajnom zbirkom slika. Veliki dio zbirke darovan je Štrosmajerovoj galeriji u Zagrebu, jer tadašnji odgovorni ljudi u Subotici nisu pokazali razumijevanje i spremnost da prihvate tako veliki i vrijedan dar.

To je naglasio gradonačelnik József Kasza otvarajući ovu galeriju. On je u zadnji čas uspio 1989. god. potpisati ugovor s dr. Vinkom Perčićem i tako je ova kuća s oko 400 umjetničkih radova zavičajne zbirke postala vlasništvo Subotice.

Gradska uprava je učinila velike žrtve da se uredi ovako lijepe izložbene prostorije, a i dalje će raditi na proširenju u preostalom dijelu ove zgrade.

Dopredsjednica grada Stanka Kujundžić je izrazila radost što je dovršena ova predivna galerija koja će dostojno predstavljati sve Subotičane, našu prošlost, našu sadašnjost i našu budućnost. Kao predsjednica Komisije za ostvarivanje ovog projekta poimenično je zahvalila svim članovima i drugima koji su na bilo koji način pomogli da se sve tako uspješno završi.

Predsjednik HKC "Bunjevačko kolo" Bela Ivković je izrazio radost da je kao pravni zastupnik darovaoca pomagao u ostvarenju ove zavičajne galerije koja je nastala isključivo iz ljubavi koju je dr. Vinko Perčić gajio prema Subotici i prema svim njenim stanovnicima.

Povjesničar umjetnosti Bela Duranci s velikom ljubavlju je govorio o umjetničkoj vrijednosti pojedinih djela ove zavičajne galerije koja će imati velik utjecaj i važnost u budućem umjetničkom životu Subotice, jer je tokom svoje povijesti uvijek težila prema europskom duhu i europskoj umjetnosti. To su svi umjetnici na svoj način i po svom znanju pratili.

Za ovu svečanost Gradski muzej je objavio veoma raskošan i velik katalog pod naslovom "Donacija dr. Vinka Perčića. Umjetnine zavičajne zbirke". Osim reprodukcija slika iz stalne postavke i biografije umjetnika, u katalogu su veoma vrijedni prilozi koje su napisali dr. Vinko Perčić, Stanka Kujundžić, dr. Vinko Zlamalik i Bela Duranci (dva priloga).

Brojni gosti na ovoj svečanosti pokazali su da u Subotici ima mnogo ljubitelja slikarske umjetnosti i velik broj ljudi koji cijene rad, zalaganje i žrtve pokojnog dr. Vinka Perčića, ali čitava ova svečanost bila je zasjenjena prikrivenom tugom što sve to darovatelj nije doživio. Ipak, ovo djelo ostaje kao trajni spomenik i naš izraz zahvalnosti dr. Vinku Perčiću.

Bela Gabrić

PROJETNA
IZLOŽBA

Likovna sekcija HKC "Bunjevačko kolo" priredila je 10. svibnja (maja) ove godine svoju redovitu proljetnu izložbu u predvorju Gradske kuće. Izloženo je pedesetak slika koje po svojoj likovnoj vrijednosti premašuju okvire amaterizma, kako je u svojoj uvodnoj riječi primijetila gospoda Olga Šram, povjesničar umjetnosti.

U ime Centra govorio je predsjednik Bela Ivković, a poznati tamburaški sastav "Hajo" je svojom glazbom ispunio srca mnogobrojne publike.

K.Č.

Mala Bosna

BRAČNI PAROVI NA OKUPU

U današnje vrijeme, kada je brak za mnoge neozbiljno shvaćena institucija, kada se skoro svaki treći brak razvodi, lijepo je vidjeti da ima ljudi kojima brak nije samo novo iskustvo ili formalnost.

Upravo zato i u počast bračnom životu, u Maloj Bosni je 5. svibnja održana sv. misa. Misno slavlje je predvodio naš župnik vlč. Lazar Novaković, a propovijedao je župnik iz Bajmoka vlč. Ivica Prčić. Na slavlje se odazvalo 25 bračnih parova koji su obilježili 5, 10, 15, 20, 30, 55 godina zajedničkog života. Vlč. Ivica, koji je prije 9 godina započeo ovu tradiciju, naglasio je u propovijedi važnost ljubavi u braku, zajednički odgoj djece i čuvanje vjere u obitelji.

Na koncu sv. mise kratkim koncertom razveselili su nas naši prijatelji iz Selenče - VIS Ruah. Izvodili su pjesme nadahnute kršćanskim poimanjem braka, obitelji, života. Lijepo izvođenje i kršćanska poruka nekima je izmamila i suze na oči.

Nakon sv. mise jubilarci su načinili zajedničku fotografiju. Susret se nastavio u prijateljskom razgovoru uz piće i kolače u župnoj dvorani.

Jadranka Kujundžić

Tavankut

GODIŠNJICA BRAKA

Obitelj **Vece Rudić i Ljubice r. Ostrogonac** je u nedjelju 12. svibnja u župnoj crkvi u Tavankutu pod velikom misom proslavila **25. godišnjicu braka**. Njihova su im djeca čestitala i čitala misna čitanja. Svi su pristupili sv. Pričesti.

Jubilarci su za svoju bližu rodbinu i prijatelje priredili svečani ručak. Njihova su djeca sudjelovala u mnogim crkvenim svečanostima pa se i župska zajednica na ovaj način pridružuje čestitkama.

A. G.

IZRAZITI LJUBAV

"Dogovorio sam se sa svojom ženom da se svakog dana vidimo novim očima, kao da je prvi dan našeg braka, i da si obećamo ljubav tijekom cijelog dana. Prvim poljupcem koji si damo ujutro, želimo se podsjetiti na to".

Drugi bračni par priča: "Navečer načinimo ispit savjesti, jasno i otvoreno, kažemo pozitivno i negativno jedno o drugom. No iznad svega si kažemo da se volimo."

To su dva doista rijetka primjera. Pisao je jedan psihijatar: "Bračni drugovi govore međusobno vrlo malo. Nisu dovoljno spontani u izražavanju svojih osjećaja." Znači, bračna ljubav ne raste ako nije i izražena, jasna. Nije dovoljno - primijetili su neki - nijemo izražavanje ljubavi, iako možda popraćeno s mnogo praktičnih stvari, nego je potrebno i reći ustima, ponoviti, ponavljati često: "Volim te, zadovoljan sam tobom."

U ovom trenutku ne želimo govoriti o tragedijama koje mogu proizaći od ljubomore - posebno muža; tragedije, koje proizlaze zbog želje za "posjedovanjem".

No i onda kada do toga ne dođe, mnogobrojni su razlozi koji otežavaju dolaženje do pravog bračnog sklada. Upoznali smo parove kod kojih nije nedostajalo pažnje, izrazi srca; no ipak ulazili su u krizu jer su riječi srdačnosti i poštovanja koje su si trebali reći, čuvali duboko u sebi.

U takvim slučajevima teško je razumjeti zbog čega je došlo do razvoda - jer sve je u redu i zrelost supružnika je bez zamjerke. Otkriva se, međutim, da je među njima postojalo poštovanje, također i velikodušna i vjerna ljubav, ali je nisu izražavali. Kao da su se stidjeli izraziti je i očitovati je međusobno. Zbog toga nisu trpjeli i ne trpe samo žene, nego i mušev.

Zapravo do bračnih nesporazuma i drama dolazi baš zbog te nekomunikativnosti među njima, zbog nekog čudnog straha od toga da se otkriju jedan drugome. Često smo čuli riječi: "Ja o ovim stvarima ne govorim sa svojim mužem", ili "Ja svoju ženu nikada ne pitam što ona misli." I ne radi se - kako se vidi - o nekim vanjskim stvarima, već o onim osnovnim koje su potrebne za jedinstvo i sklad braka.

Mnoge intimne poteškoće nestale bi kada bi oboje imali hrabrosti zatražiti pomoć jedno od drugoga, kad bi sebi rekli što im se događa i što ih smeta.

(Iz knjige "Obitelj, zajednica ljubavi", S. Lucarinia)

DAN MLADIH '96. - BAČ

BILI SMO U BAČU... I SUSRELI BOGA

Tradicionalni, dvanaesti po redu Dan mladih Subotičke biskupije i ove godine održan je 2. svibnja u drevnom Baču.

Ovogodišnji susret mladih, koji se odvija pod geslom: **GOSPODINE, KOME DA IDEMO? TI IMAŠ RIJEČI ŽIVOTA VJEČNOGA.**, okupio je 220 mladih iz Subotice, Male Bosne, Đurđina, Žednika, Bikova, Sombora, Vajske, Sonte, Futoga, Plavne, Novog Sada, Odžaka, Bača... S nama su i ove godine bili mladi Slovaci iz Selenče. Posebno dragi gosti bili su nam grkokatolici iz Novog Sada, te mladi evangelici iz Pivnica. Sa svojim mladima došli su njihovi župnici i časne sestre - i njih je ove godine bilo više nego inače.

Prekrasan dan i ljubazna i nasmijana ekipa domaćina, na čelu sa župnikom vlč. Željkom Augustinovicim, pomogli su nam da se brzo probudimo nakon "prvomajskog ludovanja" i uronimo u ovu jednodnevnu duhovnu obnovu.

Pred likom Radosne Gospe

Susret je započeo u crkvi drevnog franjevačkog samostana - gdje nas je dočekaao gvardijan, o. Josip Špehar (baš u onoj čiji je zvonik simbol našeg katoličkog lista i baš u onoj u kojoj se nalazi milosni lik Radosne Gospe bačke, koju naši pradjedovi donijese sa sobom kad prije više od tristo godina dođoše u ove krajeve).

O. Mato Miloš, prior karmelićanskog samostana u Somboru, održao je uvodno predavanje na temu susreta. On je naglasio kako su mladi osobita briga Crkve i zato je sadašnji Papa uveo proslavu Svjetskog dana mladih (koji je ove godine na Cvjetnicu proslavljen jedanaesti put), da se mladi svake godine okupe oko Krista i njegovog evanđelja, jer on jedini ima "riječi života vječnoga". O. Mato je podsjetio mlade da im je Papa ove godine darovao dokumenat II. Vatikanskog koncila "Radost i nada" (o Crkvi u suvremenom svijetu) da po njemu otkriju kakvi trebaju biti u današnjem svijetu. Odlučno ići za Isusom - to mora biti izbor mladih, jer to je izbor za cijeli život. S Isusom će se lako oprijeti lažnim prorocima, koji ispražnjuju dušu. Mladi moraju biti Isusovi prijatelji i moraju biti s njim svugdje. I ne samo to, nego i druge učiti ljubavi Isusovoj.

Rad po grupama

Poslije predavanja mladi su se podijelili u osam radnih grupa. Jedna grupa radila je u samostanu, a ostale u župnoj kući. Voditelji (animatori) grupa bili su sami mladi, koji su se za to pripremili na posebnom susretu. Rad u grupama je trajao dva sata (nekima i to nije bilo dovoljno). Svaka grupa imala je posebnu temu a koja je dio ovogodišnje Papine poruke mladima i djevojkama cijeloga svijeta. Svi prisutni su izvještaj o radu u grupama i zaključke toga rada mogli čuti u poslijepodnevnom plenumu. Više o radu naših grupa i o zaključcima moći ćete pročitati u novoj Subotičkoj Danici.

Rad mladih u grupama

U vedrom ozračju

Poslije rada u grupama slijedio je odmor i ručak. Ovu kratku pauzu mladi su proveli u veselom ozračju upoznavajući se, pjevajući... a mnogi su otišli pogledati glasovitu bačku tvrđavu.

Otkriveni mnogi talenti

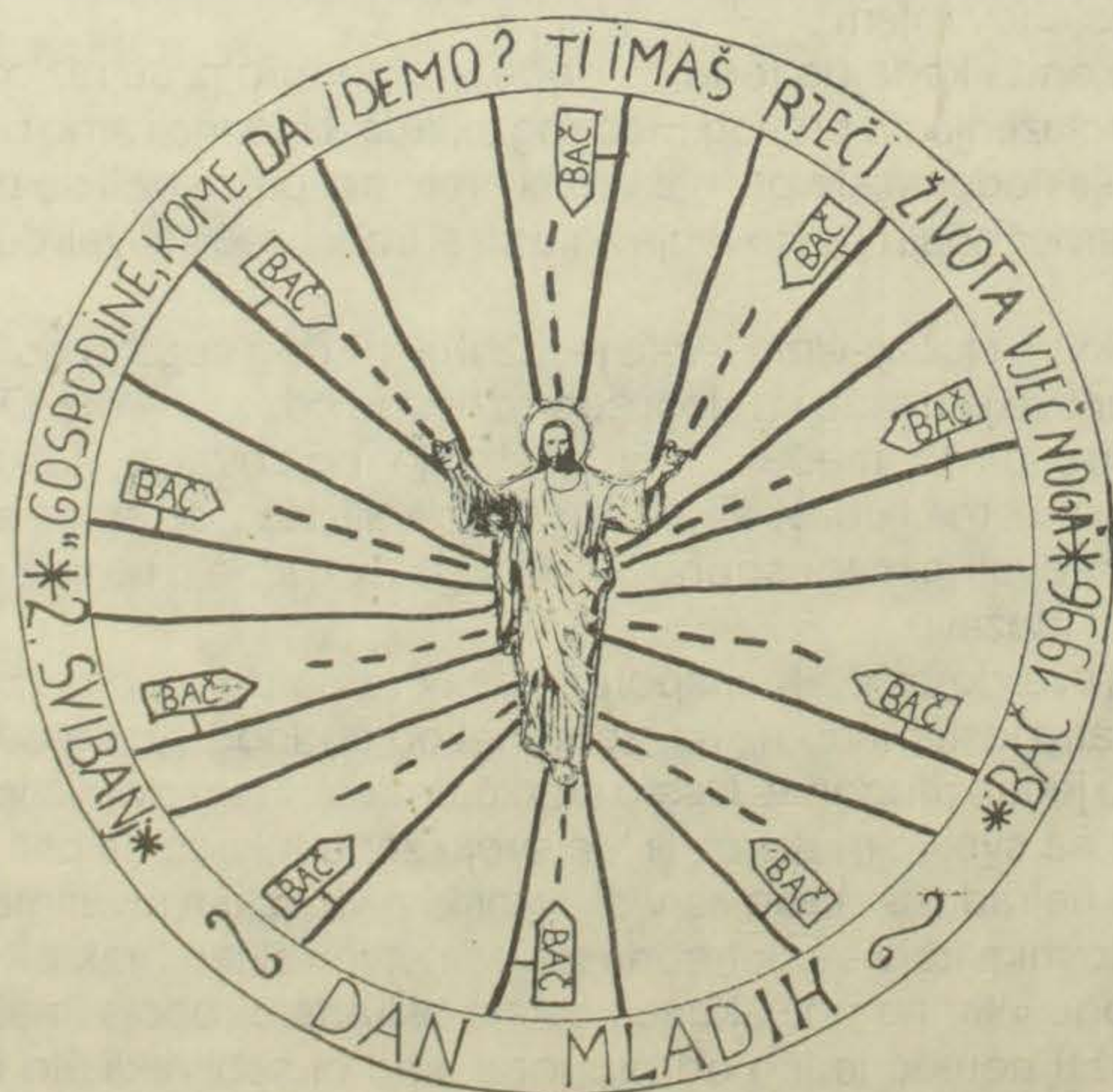
Organizacijski odbor Dana mladih raspisao je natječaj za najbolji prozni tekst, za najbolju pjesmu, za najbolju kompoziciju, za najbolji crtež. Nažalost, nije stiglo puno radova, ali po onom što je stiglo vidjeli smo da među našim mladima ima puno talenata, koji tek trebaju biti otkriveni. Ima čak i svestranih talenata - tako je Marijana Burnać poslala i pjesmu, i kompoziciju i crtež. Evo imena prvonagrađenih:

1. **Gabrijela Bogišić, Sombor**
- Presveto Trojstvo - za prozu
2. **Tanja Firanj - Sombor**
- za poeziju
3. **Marijana Burnać - Sombor**
- Sv. Križ - za crtež
4. **Zvonimir Ivanković, Subotica**
- Sv. Juraj za kompoziciju:
"Nije to ono što mi želimo",
za koju je napisao i tekst i glazbu. Pomagali su mu sestra Vesna i brat Branimir.

Svi nagrađeni dobili su prigodne nagrade, koje su darovali svećenici.

Marijana Burnać, dobitnica 3 nagrade

Ovaj rad su napravile Ana, Sanja, Ana i Marija iz Selenče

Urhunac susreta - Euharistija

I ove godine nas je svojim prisutvom obradovao naš biskup Ivan. On je u koncelebraciji s prisutnim svećenicima predvodio svetu misu i mladima uputio riječi pozdrava i ohrabrenja. Njegova ljubav prema nama velika nam je podrška i poticaj da ustrajemo na Isusovom putu ljubavi.

Na misi su pjevali svi mladi uz pratnju gitara koje su svirali Zvonimir i Branimir i orgulja koje je svirao Miroslav, a da svi imaju tekst pjesama u rukama pobrinula se s. Silvana, te mladi i župnik župe sv. Roka u Subotici.

Papine riječi

/iz pisma mladićima i djevojkama svijeta/

"Gospodine, kome da idemo?" Svrha i usmjerenje našega života jest On, Krist, koji nas čeka - svakoga pojedinačno i sve zajedno - onkraj vremenskih granica u zagrljaj vječnoga Boga koji nas ljubi.

Uspoređujući svoj svakodnevni život s Evanđeljem jedinoga Učitelja koji ima "riječi života vječnoga" moći ćete postati istinski djelatnici pravde, tragom zapovijedi koja od ljubavi čini novo "poprište" kršćanskog svjedočenja. To je zakon preobrazbe svijeta.

Od vas mladih prije svega treba da dođe snažno svjedočanstvo ljubavi prema životu, Božjem daru; ljubavi koja se mora protezati od početka do kraja svakoga života... Vama, mladi, koji naravno i instinktivno činite od "želje za životom" obzor svojih snova i dugu svojih nada, savjetujem da postanete "proroci života".

Sebičnost nas čini gluhima i nijemima, ljubav rastvara oči i otvara srce, osposobljuje nas za doprinos... koji sudjeluje u stvaranju mozaika ljubavi, sposobnom promijeniti tok vremena...

Draga mladeži! Molim vas da budete i "proroci radosti"! Ne zaboravite da je "budućnost čovječanstva u rukama onih koji budu znali budućim pokoljenjima pružiti razloge života i nade.

Put na koji Isus poziva nije lagan; više je nalik stazi koja se uspinje planinom. Ne klonite duhom! Što je put strmiji, to će se brže vinuti prema sve širim obzorima.

Priredili: V.I. i A.A.

"Dijamantni svećenik"

S nama je na svetoj misi bio i dr. Marin Šemudvarac, koji ove godine slavi svoju "dijamantnu misu", tj. šezdeset godina svećeništva. On je inače rodom iz Bača. I on je pozdravio mlade i rekao im da budu Isusovi do svoje starosti, kao i on.

Domaćini

Svaka čast i pohvala domaćinima, na čelu s njihovim župnikom. I djeca i mladi, te ekipa žena bačke župe bili su nam stalno "za petama", tako da se ni slučajno nije moglo dogoditi da nekom nešto nedostaje ili da se ne snalazi. Hvala im na ljubaznosti i radosnom služenju. Uzvratio im Gospodin, stostruko.

Evo, kako nam je bilo u Baču

Cijeli dan je bio super! Trebali bismo se malo češće i na duže ovako skupljati. (Miroslav Stantić)

2. svibanj 1996. g. ostat će mi u najljepšoj uspomeni, počevši od 7 sati pa sve do povratka kući. Lijepo je putovati i biti s mladima, družiti se s njima. Tada njihova mlada i vesela srca pomlade i nas (malo starije). Živjeli mladi! Idem s njima i dogodine - u Bač. (S. Veronika, Subotica)

Oče, hvala ti na divnim trenucima provedenim u Baču. Zahvaljujem Ti i na novim poznanstvima. (Tanja)

Zaista je bilo lijepo. Najvažnije je da mi je bilo na veliku duhovnu korist. Poticaj da svakog dana sve više upoznajem Krista Isusa. Radujem se što sam bio u Baču. Sv. misa je ono što je bilo najbolje. I druženje je bilo super. Jedva čekam sljedeći susret i da bude još bolje. (Saša)

Šta da vam kažem?! Bilo je divno, ali je najljepši unutarnji osjećaj koji vam ne mogu opisati. (Mirjana Brčić Kostić)

Sve najbolje, samo više slobodnog vremena! (Edita, Bač)

Bolje nego prošle godine; treba produžiti rad po grupama, popuniti pauze. (Božidar, Selenča)

Prvi put sam bila u Baču i jako mi se sviđa. Upoznala sam puno novih prijatelja. (Gabriella, Sv. Terezija)

Prvi put sam u Baču. Bilo je nezaboravno. Svidao mi se rad u grupama. Ovo se pamti! (Marijana Brejar)

Bilo je veoma lijepo. Ono što me je posebno obradovalo jesu druželjubivost i iskrenost. (Ž. K., Žednik)

Bilo je sve super, a najbolja je nagradena pjesma: Nije to ono što mi želimo. Obavezno dolazimo i iduće godine. (Sandra i Jelena)

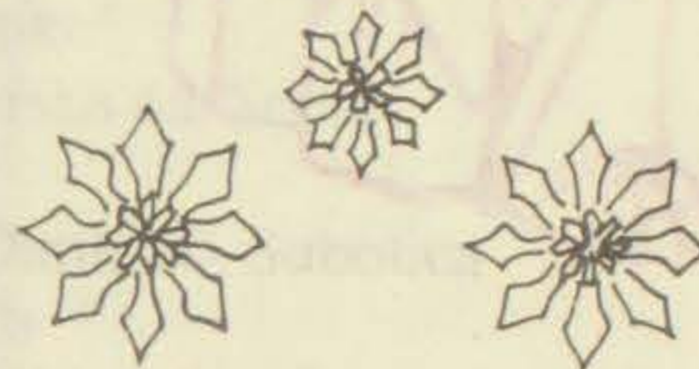
DOĐITE NA MISU MLADIH!

Uprkos kiši koja je počela padati, misa mladih za mir održala se i prvog petka mjeseca svibnja, kod Crne Gospe. Misu je predvodio vlč. Lazar Novaković. On je govorio o apostolima Filipu i Jakovu, čiji se blagdan toga dana slavio.

I zato, da ne biste morali čitati svih 60 imperativa iz Jakovljeve poslanice, poslušajte ovaj moj jedan imperativ:

**SVAKOG PRVOG PETKA
U MJESECU
U 20 SATI**

**DOĐITE DA
MOLIMO ZAJEDNO!**

Tribina mladih - svibanj '96.

ZADAĆA CRKVE U SUVREMENOM SVIJETU

Svibanjska tribina mladih održana je u nedjelju 19.05. a imala je za temu: "Zadaća Crkve u suvremenom svijetu". Temu nam je pobliže objasnio preč. Andrija Kopilović, župnik subotičke župe Marije Majke Crkve i predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović". On je naglasio da Crkva ima Kristovu zadaću: navijestiti Evanđelje, otkupiti i spasiti čovjeka i učiniti ga čovjekom za druge. Na taj način će ona biti svjetlost svijeta i sol zemlje.

U razgovoru poslije predavanja, vlč. Kopilović pokušao je dati odgovor na pitanje koje muči cijelu Europu. To je problem mladih koji se nakon krizmanja udaljuju od Crkve. Jedan od razloga je i taj što se mladi nemaju gdje "utjeloviti" u Crkvi, poslije krizmanja. Znači, treba im dati mjesto u Crkvi.

Poslije tribine u istoj prostoriji Katoličkog kruga bilo je druženje uz zakusku s kolačima koje su donijeli mladi ih Aleksandrova.

Svjetlana S.

Uređuje: Katarina Čeliković

ISUS NAS HRANI SVOJIM TIJELOM

On uze pet kruhova i dvije ribe, pogleda na nebo, blagoslovi Boga pa razlomi kruhove i davaše učenicima da posluže ljude. Tako i dvije ribe razdijeli svima.

I jedoše svi i nasitiše se.

Mk 6,41-42

I dok su blagovali, uze Isus kruh, blagoslovi Boga pa razlomi, dade svojim učenicima i reče: "Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje!" I uze čašu, zahvali i dade im govoreći: "Pijte iz nje svi! Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se za mnoge proljeva na otpuštenje grijeha."

Mt 26,26-28

D'OVE

D'ove su nam došle
kraljice su pošle,
pivale su pisme
na kraju mise.

Kad kerske kraljice prođu
svi veselo dođu
da kraljice čuju
kako narod štiju.

Kraljice čile
cilom Keru su mile,
pivaju lipo sve se ori
čini ti se ko da cio Ker gori.

Snežana Sudarević i
Marija Jaramazović,
Sv. Rok Subotica

Kerska kraljica

Zagonetke

Mrtvo je, ali žive glase nosi. (omsip)
Dva lončića četiri poklopčića. (icpak i ičo)
Tko prvi u kuću uđe? (ču/ik)

Zapisala: Ilka Dulić

ŠTO ZNAMO O BISKUPU

Biskup nas potvrđuje u ime Isusovo,
on je otac biskupije,
on nas šalje da naviještamo radosnu vijest
i služimo Isusu u svojoj braći i sestrama,
osobito onima najsiromašnijima.

Sakramentom potvrde
primamo novu snagu Duha Svetoga
da budemo Isusovi svjedoci.

Biskup nam također zareduje nove svećenike.
(J. Vanier: Susrećem Isusa)

Na Duhove mnogi su
primili Duha Svetoga. Bis-
kup ih je pomazao krizmom
i time potvrdio njihovu du-
hovnu zrelost.

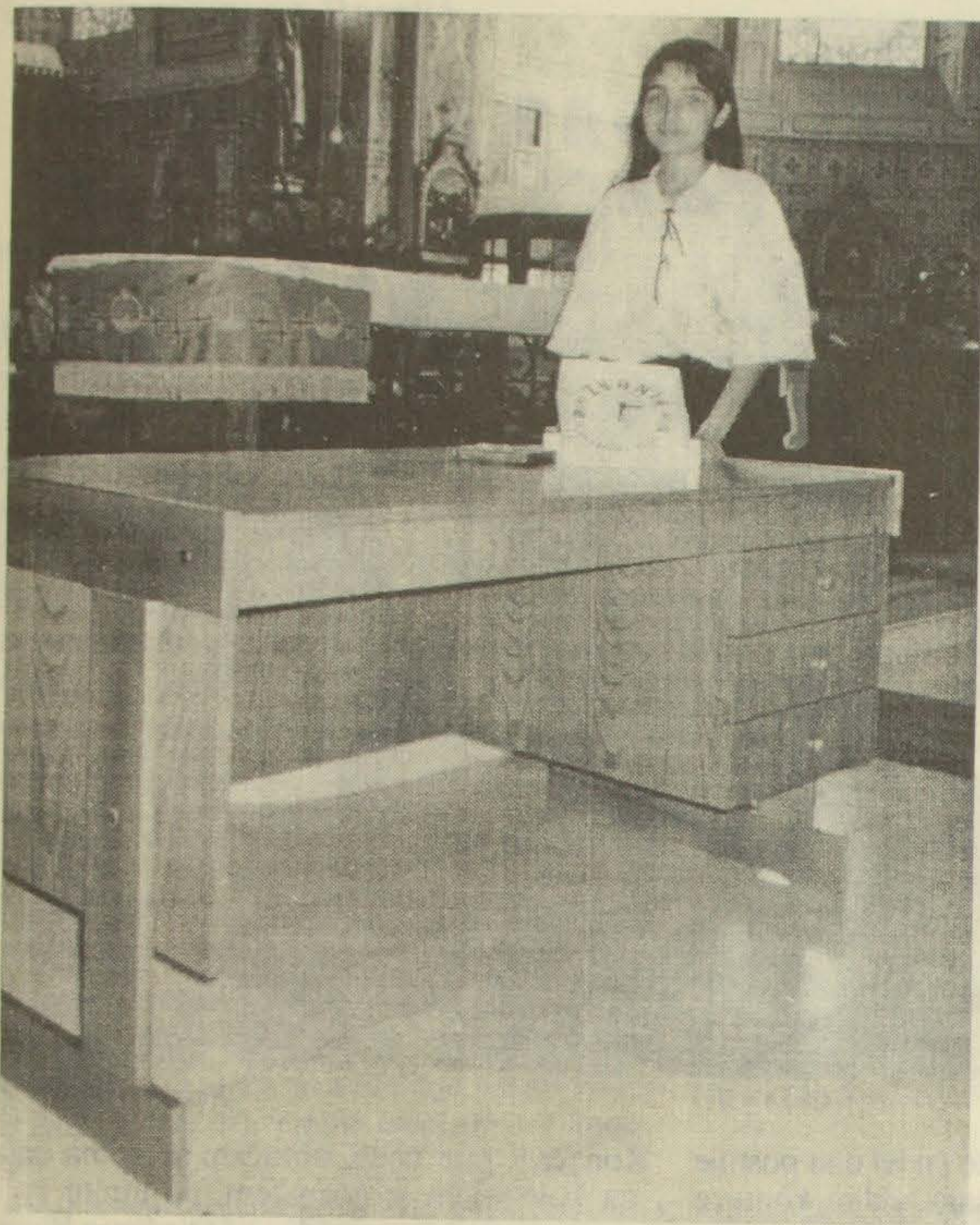
Vi sigurno znate da
naša, Subotička biskupija
na svom čelu ima biskupa
Ivana Penzeša.

BEZVRIJEDAN RAT

Prošao je rat,
došlo veselje,
u dugoj zimi
uvijek je sve bjelje.

Narod je patio,
živote svoje davao,
siromašan ostao,
RAT MU SE NIJE ISPLATIO!

Kristina Rudić Vranić, Palić
Župa Kraljice svijeta

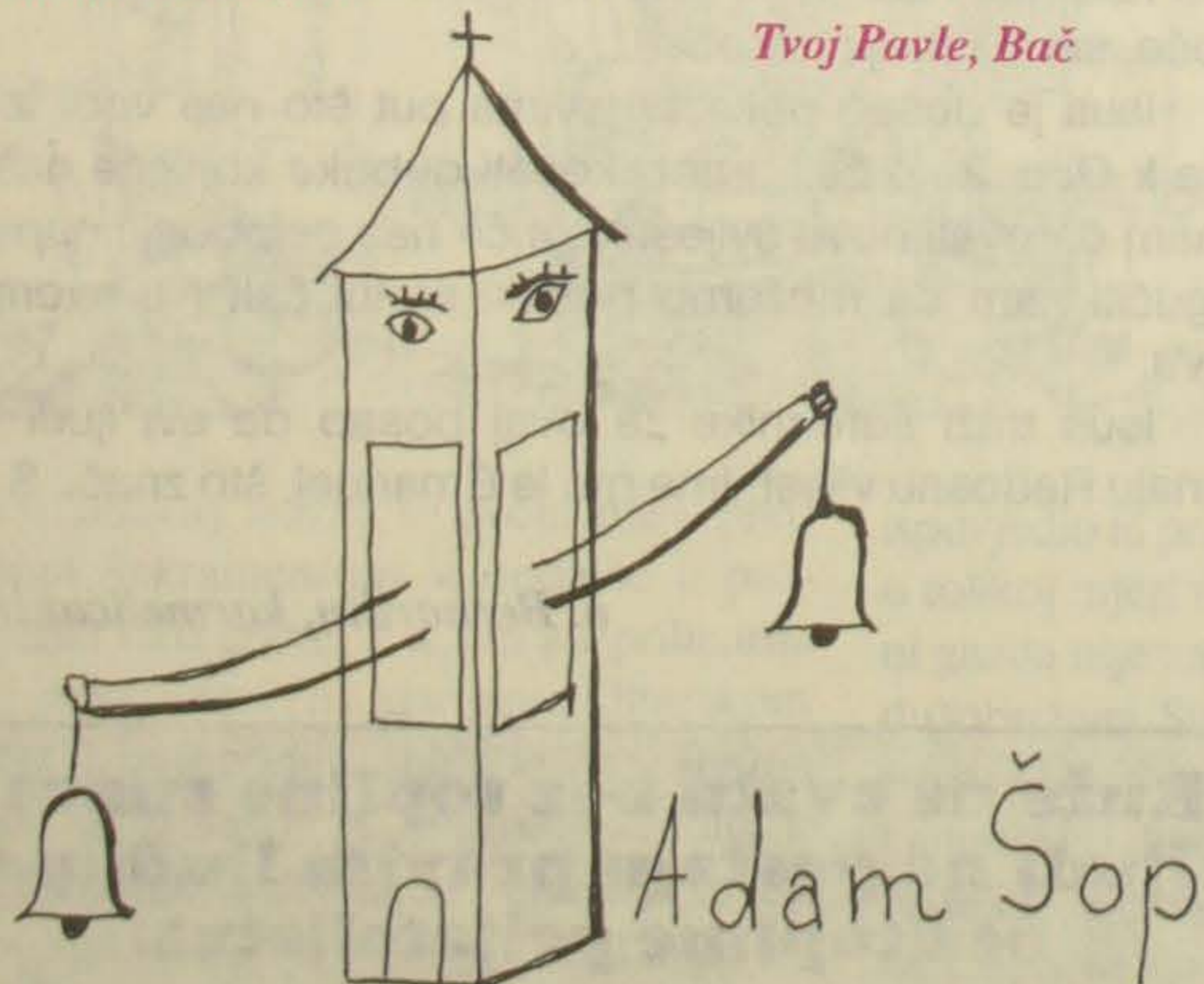

Jasmina Bedić, sretna dobitnica glavne nagrade

Dragi Isuse!

Rado bih te pitao kako si?
 Mislim da si dobro, jer stalno misliš na sve nas.
 Ja sam sretan što sam tvoj BRAT.
 Radujem se što ćeš za Prvu pričest ući u moje srce.
 Nestrpljiv sam što moram čekati čak do 19-tog maja.
 Prije Prve pričesti ću imati Prvu ispovijed.
 Već sada želim moje pogreške ispraviti.
 Kod Prve pričesti ću držati zapaljenu svijeću
 da vidiš da te želim.
 Dragi Isuse, žao mi je što si umro na križu.
 Žao mi je što imam toliko puno grijeha.
 Ja se kajem.
 Ostani sa mnom!

Tvoj Pavle, Bač

VELIKO IZVLAČENJE NA ZLATNOJ HARFI!

Na Zlatnoj harfi, smotri malih župnih zborova u Tavankutu, održano je i naše izvlačenje nagrada. Naš glavni SPONZOR, gospodin VACI iz Subotice zaista se potrudio da ovo kolo svima ostane u lijepom sjećanju. On je našao još dobrih ljudi koji su vam omogućili divne nagrade, a on sam poklonio je divan PISAČI STOL kao glavnu nagradu. Još jedna novost: u ovom kolu glavni sponzor je dao izraditi i zidne satove s amblemom našeg Lista! Svaki je zbor dobio po jedan zidni sat.

Evo nagrađenih u Tavankutu:

1. Jasmina Bedić, Gornji Tavankut 1461
Pisači stol
2. Željko Rakin, Apatinski put bb, Sonta
Zidni sat
3. Karmela Vidaković, G. Tavankut 1539
Molitvenik "Slava Božja"
4. Svetlana Peić Tukuljac, Zmaj Jovina 120a, Tavankut
Monopol
5. Martina Janković, Petra Kočića 26, Sombor
Krunica
6. Andrijana Zec, Jugoslovenska 58, Sonta
Deset bedževa "Zvonika"
7. Daniel Poturica, Mađarska 4a, Sonta
Suvenir Palića
8. Jasmina Dulić, Nade Dimić 70, Subotica
Kip Leopolda Mandića
9. Aleksandar Đanić, Marka Oreškovića 20, Sonta
Pretplata na "Zvonik"
10. Alen Kopunović, Salaš br. 23, Novi Žednik
Pernica - dupla
11. Željko Đanić, Mihajla Pupina bb, Sonta
Veći pribor za pisanje
12. Marija Jaramazović, I. Milutinovića 36, Subotica
Ženski novčanik
13. Andreja Prčić, Narodnog Fronta 37, Subotica
Metalofon
14. Silvija Nosal, M. Tita 238, Selenča
Pernica
15. Bojana Mrvičin, Dolska 115, Bački Monoštor
Igračka

Kao što ste vidjeli, nagrada je bilo koliko i zborova. Za pohvalu su djeca iz Sonte koja su poslala blizu 100 kupona, zato nije čudo što je tamo otišlo toliko nagrada.

Sljedeće izvlačenje nagrada bit će u PLAVNOJ i to već 16. VI kada je tamo svečani završetak vjeronaučne godine. Dragi igrači, požurite s kuponima jer imate dvije sedmice, a možete ih slati i u PLAVNU i na adresu uredništva: I. Milutinovića 52, 24000 Subotica.

KUPON ZVONIKA br. 20

Kako se zove subotički biskup?

Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

U ZORU MOGA ZVANJA

Kada sam prvi put osjetio taj poziv djelovalo je čak i meni šaljivo. Mislio sam da se i On šali sa mnom, a da li se šalio? O tome sam natuknuo nešto i mojima u kući, onako izdaleka. Pomislili su da je to nešto najvickastije od svega što su u poljednje vrijeme čuli.

Ovo zvanje je, govorili su, više povezano s dragim Bogom nego druga zvanja, a ti sinko nisi za to. Jedino ako bi dragom Bogu bio potreban neki klovn da razveseljuje okolinu - ti bi mu onda dobro došao. Bog uglavnom ima ozbiljnije poslove; zato ti traži posao negdje drugdje. Sjeti se, uostalom, tko su tvoji i odakle si ponikao. Nije li to paradoksalno i pomalo smotano, pa i smiješno. Možeš malo maštati, ako te to zabavlja, jer takve "avanturističke" ideje dodu i još brže prođu. Uči samo i naći ćeš svoj put.

I daljna okolina je slično "trezveno" reagirala. Gledali su me nekako sažaljivo. Vidjeli su me kao mladića koji počinje učiti plivati, a pita kada će olimpijada.

Tako je to bilo u početku i ne mogu reći da je zvučalo baš ohrabrujuće. Osjećao sam se kao crv koji bi jednoga dana volio letjeti.

Čitao sam, međutim, da ako čovjek sve svoje sposobnosti usmjeri k jednom cilju da to obično i postigne. "Bog ako hoće može iz ovog kamenja stvoriti djecu Abrahamovu". Nije to rekao makar tko. Rekao je sam Isus. Puno puta sam ponavljao to u sebi. Godine su prolazile, a vrijeme kao da je radilo za mene. Kažem vrijeme, ali sigurno nije bilo u pitanju samo vrijeme. Dok ovo pišem, znam da stojim pred pragom za ulaz u željeno

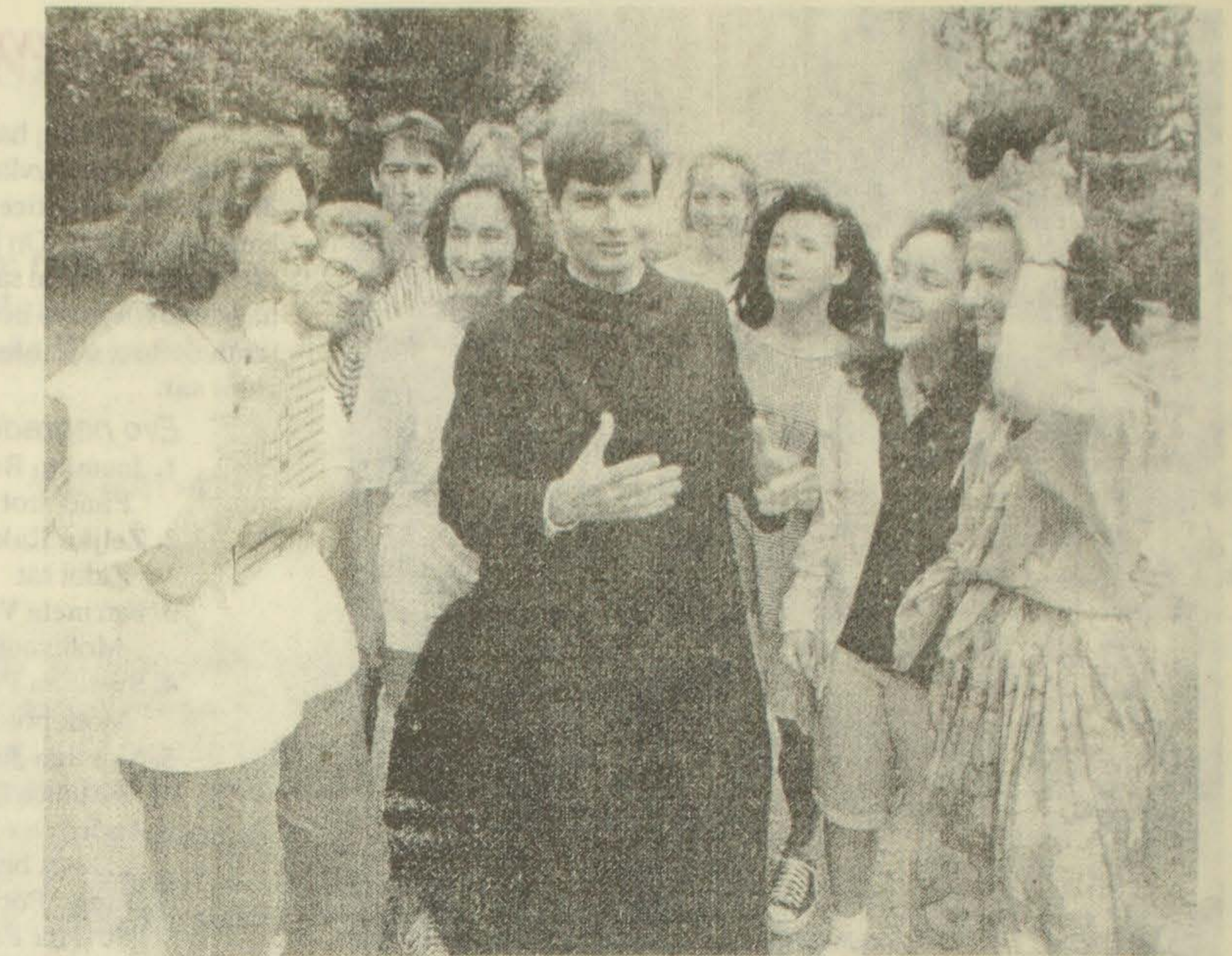

Foto: Hitélet

zvanje. Kao kad zora sviće i novi dan postaje sve vidljiviji tako sve jasnije vidim konture mog odabranog poziva. Da: Bog iz ovog kamenja može stvoriti djecu Abrahamovu. Nije li uzeo i moju malenkost da posluži kao kamen za izgradnju njegova kraljevstva. Za nekoliko mjeseci koračat ću ulicama Zagreba u susret svom zvanju. Malo tko će toga dana biti sretniji od mene a u duši će mi odzvanjati pjesnikove riječi: "Kada koracam, hoću da bacam snopove zlatne svjetlosti".

Konačno, pun nade, obraćam se svima onima koje volim ili poznajem, da upute koji uzdah, koju misao, ili molitvicu mome Bogu da ovoga puta učini iznimku pa da ne gleda tko sam, što sam, kakav sam i odakle sam, već da i mene učini korisnim u novom zvanju i ubroji me među graditelje ljepšega i boljega svijeta.

Alen Šitarić, Subotica
11.V.1996.

O POZIVU - NE SAMO MLADIMA

Isus ga pogleda i zavoli ga

Na kraju školske godine mnogi se pitaju: **Kamo dalje?**

O jednoj mogućnosti volio bih sada pisati. On zahtijeva samo jedno: **POZIV! Isus i danas, kao i prije 2000 godina, traži suradnike da budu među ljudima svjedoci njegove ljubavi.** No, ipak nisu svi sposobni donijeti odluku. Napominjem da to i nije lako učiniti! U mnogima se možda budi želja za nasljedovanje Krista, kao što se to dogodilo u slučaju bogatog mladića, a ipak im je teško izgovoriti **svoje "da"...**

Isus je svojim pogledom govorio bogatom mladiću: "Ja te volim i vodim brigu o tebi. Opraštam ti. Poznam tvoje bogatstvo. Znam da imaš velik imetak, ali nudim ti nešto drugo. Svom snagom svoga bića okrećem se tebi i zakriljujem te svojim pogledom i srcem. Dajem ti pravu sigurnost...".

No, taj mladić je odbio Isusovu ponudu. Nije vjerovao njegovom pogledu.

Kad nekom kažem "volim te", to znači da ću postati veoma "ranjiv" prema drugoj osobi glede prihvaćanja i odbijanja. Zato je jezik ljubavi tako krhak. Samo sitnim koracima idemo naprijed. Samo polako, da se drugi ne uplaši. Voljeti znači nekoga lagano "pripitomljavati".

Znamo da svi mi imamo jednu skrivenu tendenciju za bogatstvom, za moći: da budemo poznati i priznati, da nam se dive - ili smo, s druge strane, skloni depresiji i indiferentnosti: "Šta me briga" - ta riječ često nam je na usnama...

Isus je došao upravo radi toga da nas oslobodi od težnje za vlastitim bogatstvom, slavom i moći. Isus nas želi osloboditi sebičnosti, osloboditi naš "ego". Isus nam želi darovati nešto drugo, novo... To je sigurnost da nas naš nebeski Otac drži u svojim rukama. I stoga se više ne moramo dokazivati, niti bojati samoće, smrti i svojih slabosti...

Isus je došao pokazati svima put što nas vodi iz ovog svijeta k Ocu. Zato želi preoblikovati duboke korijene naše biti. Želi nam darovati novu svijest koja će nas osloboditi napetosti i omogućiti nam da možemo postati sretni čak i u svom siromaštvu.

Isus traži suradnike za ovaj posao da svi ljudi čuju i upoznaju Radosnu vijest: Ime mu je Emanuel, što znači: S nama Bog!

o. Bernardin, karmelićanin

**Ruže ne cvatu bez topline sunca;
Ljudi ne postaju pravim ljudima
bez topline prijateljstva.**

Uređuje: Stjepan Beretić

ŠTOVANJE PRESVETOG OLTARSKOG SAKRAMENTA KROZ BLIŽU POVIJEST

O tome kako se u starije vrijeme štovao Presveti Sakrament čitamo u poznatoj knjižici Gábora Tormásyja, kapelana u župi svete Terezije u Subotici koju je pod naslovom "Povijest glavne subotičke rimokatoličke župe" objavio 1883. godine. On kaže: "Središte katoličkog bogoslužja je Presveti Sakrament. U njemu Spasitelj i Bogočovjek prebiva među svojim vjernicima pod oblikom kruha. Taj je sakrament u svim vremenima katoličko stanovništvo Subotice okruživalo najvećim štovanjem. Kad se izložio na javno klanjanje, kao u tri dana poklada ili posljednjih dana velikoga tjedna, subotički je puk masovno pohrlio u sveti hram da iskaže svoje poštovanje pred Bogočovjekom. Kad bi se Presveti Sakrament pronosio ulicama na Tijelovo, puk je radosno požurio iz najudaljenih krajeva atara da sudjeluje u tom danu Isusove slave. Na mlade nedjelje (nedjelja

poslije mladaka) služila se sveta misa pred Presvetim Sakramentom, a onda se u procesiji nosio oko crkve. I u tim su prilikama katolici rado dolazili na klanjanje Oltarskom otajstvu. A posljednjih dana velikog tjedna jedva da se našao ili da ima koji katolik u Subotici koji ne bi došao da pohodi Presveti Sakrament izložen u svetom grobu ili da ne bi sudjelovao u uskrsnoj procesiji."

ispovjedio ni pričestio za Uskrs. Čovjek je bio u tolikoj mjeri nepoznat, da mu nitko, pa čak ni gazda nije znao ime. Ni franjevci, tadašnji dušobrižnici Subotičana, nisu znali kako se zove. Kad je kanonik Gabriel Glaser obavio kanonski pohod, odredio je da se taj čovjek pronade, pozove na odgovornost i, ukoliko se ustanovi da je kriv, neka se kazni s 25 udaraca štapom. Neka mu se dade dva tje-

Carске zabrane

Car Josip II. je 20. prosinca 1785. godine izdao naredbu kojom je, između ostalog, zabranio da se radnim danom svečano dijeli blagoslov s Presvetim Sakramentom. Dopustio je jedino da se blagoslov dijeli s ciborijem (čestičnjakom). Ta je zabrana uvelike naškodila štovanju oltarskog sakramenta. Isti je car zabranio postavljanje svetoga groba, kao i izlaganje Svetotajstva u njemu na veliki petak. I doista, za neko vrijeme su dokinuti ti, za Crkvu u Mađarskoj, duboko ukorijenjeni pobožni običaji. Međutim, u Kalačko - Bačkoj nadbiskupiji je taj običaj ponovo naredio 1790. godine generalni vikar Takács Márton. Diljem države je zabrana vrijedila samo dok car i kralj nije umro.

Kazna zbog propuštene uskrsne Pričesti

Stanovništvo je Subotice iskazivalo svoje štovanje prema Svetotajstvu i čestim primanjem svete Pričesti. U uskrsno i božićno vrijeme jedva da bi se našao tko među vjernicima tko se ne bi pričestio. Poznat je izvanredan slučaj zabilježen u 1767. godini. Svi do jednog su se ispovjedili za Uskrs. Iznimka je bio izvjesni pastir Marka Skenderovića. Unatoč opetovanim opomenama, tri godine se nije ni

dna vremena da obavi svetu ispovijed i pričest, a ako ni tada ne popusti, neka se udari primjerenom crkvenom kaznom. U protivnom, treba ga prijaviti nadbiskupskom stolu da odredi dalji postupak.

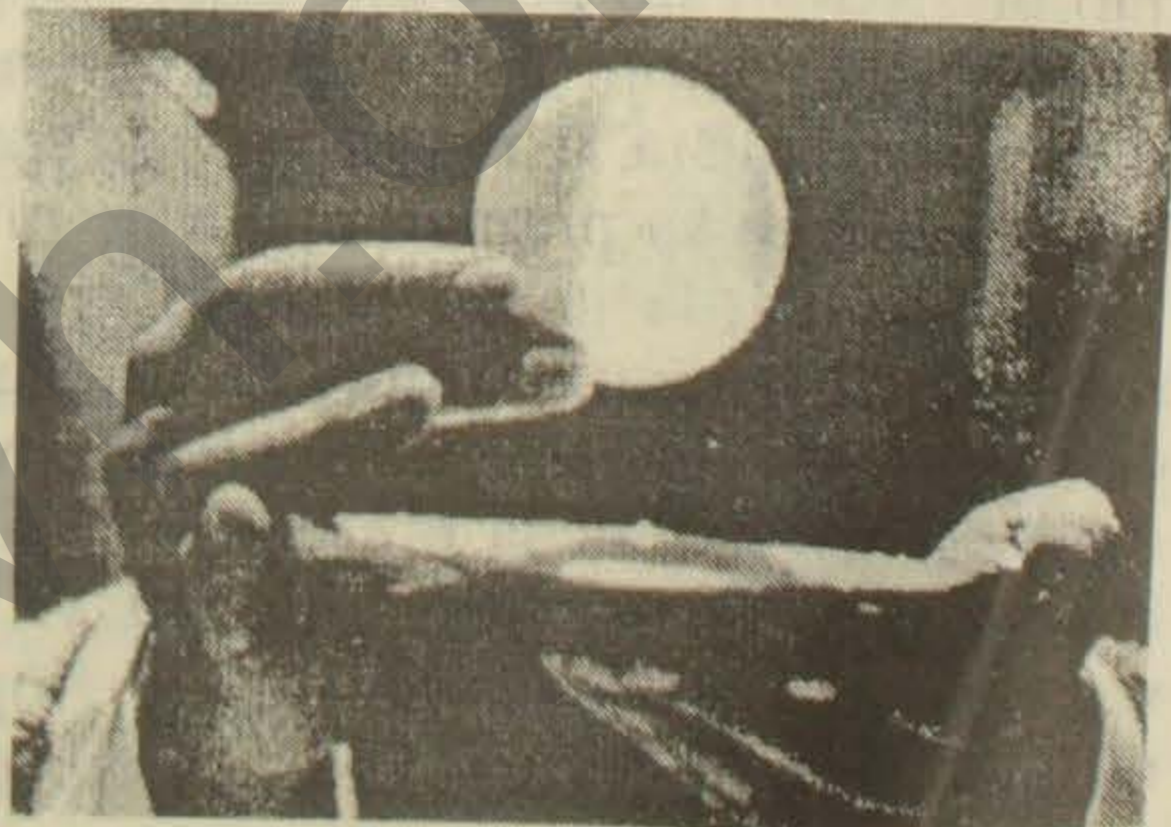
Pričest bolesnika

Često su se vjernici pričesćivali i izvan božićnog i uskrsnog vremena. U bolesti im je bila prva briga pozvati svećenika da im odnese sveti sakrament. Svećenik je odjeven u roketu i štolu na svojim grudima u posebnoj torbici nosio srebrnu posudicu sa svetom Pričešću. Ispred svećenika je išao orguljaš ili njegov pomoćnik s upaljenom svjetiljkom. U ruci je nosio i zvončić. Prolaznicima je zvončićem davao znak da se poklone pred sakramentom i da se pomole za bolesnika. U kasnijim vremenima je orguljaš zanemario tu službu. Danas tu službu, piše Tormásy, obavlja kogod od ukućana bolesnika. Najčešće koja žena. Tako je u praksi zanemarena zabrana da žena nosi svjetiljku i zvoni idući pred sakramentom.

Godine 1883. pisao je kapelan Tormásy: "U ove naše dane se kod svakog katoličkog vjernika ne može zamijetiti ona nikada dovoljno naglašavana brižljivost, prema kojoj se Oltarski Sakrament treba primiti na vrijeme. Svećenika često traže samo u skrajnjoj nuždi. Uzrok toj pojavi je oslabljen vjernički osjećaj, a kod školovanih i nijekanje nadsjetskoga."

Tijelovska procesija

Za vrijeme dok je još franjevačka crkva sv. Mihovila služila Subotičanima kao župna crkva, dva puta se vodila tijelovska procesija po gradu. Na svetkovinu Tijelova bila je procesija na "dalmatinskom" jeziku, a u nedjelju u osmini Tijelova na mađarskom jeziku. I jednoj i drugoj procesiji prethodila je svečana propovijed.

DA LI JE EVOLUCIJA PROTIVNA VJERI?

Vjera nas uči da je Bog sve stvorio: nebo i zemlju ili kako to molimo u Vjeronanju kod sv. mise - sve vidljivo i nevidljivo. U školi učimo nešto drugo - da je sve nastalo evolucijom. Međutim, čuo sam na omladinskom vjeronauku da u evoluciju vjeruje i jedan crkveni filozof - ako se dobro sjećam - neki Francuz De Sarden! Molim Vas: Kako spojiti vjeru u Boga s evolucijom? Nije li evolucija protivna vjeri?

(I. Domić, So)

Teilhard de Chardin, čita se: Teilhard de Šarden (1881-1955), bio je katolički svećenik, član Družbe Isusove. Zauzima je bio filozof i glasoviti prirodoslovac. Kao istraživač bio je učesnik mnogobrojnih znanstvenih ekspedicija u Aziji i Africi pa je razvio ogromni znanstveni rad kao geolog i paleontolog. Zajedno s drugim istraživačima pronašao je ostatke prahistorijskog čovjeka: "Sinanthropus Pekinensis" (Pekinški pračovjek).

Tek nakon njegove smrti (1955) neki naučni članci izazvali su veliku pažnju svjetske javnosti o njegovim istraživanjima i otkrićima. Želio je ideje evolucije, kao glavnu temu svojih istraživanja, prenijeti na teološko-filozofska razmišljanja. Prema njegovim razmišljanjima, razvojni put (evolucija) prirode od materije do živih bića i čovjekovog duha (materija-život-duh) pokazuje duboku zakonitost: ona se kreće putanjom rastuće složenosti sve do povećane svijesti. Po njemu evolucija se ostvarila u čovjeku do najvišeg stupnja složenosti i najvišeg stupnja svijesti. U budućnosti, čovjek će se i dalje razvijati sve do maksimuma složenosti i svijesti, sve do točke "Omega" (krajnje točke razvitka).

Teilhard de Chardin je označio kršćanstvo kao "religiju evolucije" jer ona spaja svu strukturu evolucije u jedan sklad ili harmoniju. Kršćanstvo se razvija sve do točke Omega, što ništa drugo ne znači nego Paruzija (Kristov ponovni dolazak) ili završetak tijeka povijesti, u Bogu.

stoljeća jer se nalazi objavljena u Bibliji ili Svetom pismu. Još I. Vatikanski koncil je tu vjeru Crkve ovako definirao: "Tko ne priznaje da je svijet i sve što postoji u njemu - bilo vidljivo ili nevidljivo - od Boga iz ničega stvoreno (anatemata sit), neka se smatra nevjernikom" (Dogmatska konstitucija o katoličkoj vjeri).

Budući da sve što postoji, postoji po stvarateljskoj sili Božjoj, postavlja se pitanje: Što može nastati unutar već stvorenoga - po zakonu evolucije? Može, naime, Bog, pošto je iz ne-bitka sazdao bitak, usaditi u prirodu takve zakonitosti po kojima bi se čitava priroda nastavila

razvijati ili evoluirati, prema svrsi i cilju danom od Stvoritelja. U svakom slučaju, sama priroda ne može, jer je mrtva i nesvjesna, samu sebe stvoriti i samoj sebi dati svrhu (cilj). Zato se naša vjera ne protivi prirodnoznanstvenim tezama po kojima bi čovjek u nekom povijesnom času bio povezan sa životinjskim carstvom. Uvijek je dopušteno u tim okvirima evolucije raspravljati, ne isključivši Boga kao prvog Uzroka stvaranja, koji kao glavni Inženjer sve usmjeruje da se postigne određeni cilj. Već je papa Pio XII. u svojoj enciklici (1950): "Humani generis" (Ljudski rod) izjavio: "Nauk Crkve ne odbacuje teoriju evolucije ukoliko ona ispituje postanak ljudskog tijela iz već postojećeg živućeg stvorenja, prema istraživanjima današnje ljudske znanosti i nalazima svete teologije, tj. u skladu s napretkom pozitivnih znanosti i raspravama u obima stručnim krugovima..."

Dakako da je crkveno Učiteljstvo zabacilo pretjerani evolucionizam kao apsolutno dokazanu i sigurnu teoriju, koja bi odbacivala Boga kao počela svih počela. No, nije teoriju evolucije niti odbacila u gore

rečenom smislu. Samo onu nauku Crkva odbacuje koja je u direktnoj ili indirektnoj suprotnosti s objavom Božjom.

Pa, ipak, ni umjereni evolucionizam ne objašnjava filozofsko-teološka pitanja koja se postavljaju o suštinskom jedinstvu tijela i duše kod čovjeka. Čovjek posjeduje jedan životvorno darovani princip duhovne i neumrle duše za što je nuždan stvaralački impuls Boga stvoritelja. Radi toga čovjekovog jedinstva duše i tijela, ne može nauk vjere "prodati" "tijelo" prirodnim naukama (evolucije) a još manje "dušu" da bi se spasila vjera! Jer, ako je Bog izvorište i Objave i ljudskog razuma, ne može onda biti ni pravoga sukobljavanja vjere i znanosti.

Antun Miloš, Žednik

"ZNANOST PRAVILNO SHVAĆENA LIJEČI ČOVJEKA OD UMIŠLJENOSTI; ONA MU, NAIME, POKAZUJE LJUDSKE GRANICE!"

(A. Schweitzer).

Nasuprot biološko-filozofske teorije o evoluciji, katolička teologija naglašava razliku između stvaranja i evolucije (razvojnog puta). Stvaranje govori o tom da je "nešto" započelo bivstvovati što prije nije bilo. Razvijati se može samo "ono" što već postoji. Evolucija, naime, ne pita: Zašto postoji "nešto" a ne "ništa"?! Evolucija pretpostavlja da je na početku barem neka pramaterija, a ne pita tko ju je stvorio. Vjera pak uči da je Bog počelo svih počela i svih bića stvoritelj. Slobodnom voljom osobnoga Boga, koji je odredio svakom biću zadatak i svrhu (cilj), stvoren je cijeli svemir (univerzum). Evolucija pretpostavlja neku pramateriju od koje je započeo na neki automatski način razvitak univerzuma, dok vjera naučava da je Bog stvoritelj, uzrok i razlog svega što postoji. Ta istina vjere je propovjedana kroz

PROMICANJE ŽENE U DRUŠTVU

- uz 30. Svjetski dan sredstava društvenog priopćavanja, 19.05. 1996. -

Javna glasila: tisak, film, radio, televizija, glazbena proizvodnja, informativne mreže, igraju veoma značajnu ulogu u društvu, a samim tim i u Crkvi. Stoga Crkva skrbi da bi ta sredstva pridonosila dobrobiti čovjeka. I ove godine Sv. otac poslao je svim djelatnicima u sredstvima javnog priopćavanja svoju poruku, u kojoj potiče da se promiče dostojanstvo žene.

Papa, među ostalim, u svojoj poruci kaže: "... javna glasila imaju osobitu ulogu ne samo kao pokretači pravde i jednakosti za žene, nego i za promicanje osobito ženskih darova". Ova sredstva na tom području mogu učiniti puno, jer mogu biti branitelji onih koje se ne sluša i isključuje, te poticati javnu savjest da svrati pozornost na dva ozbiljna problema koji se odnose na položaj žene u suvremenom društvu: "Prije svega /.../ majčinstvo je često kažnjavano umjesto da bude nagrađeno, premda čovječanstvo duguje svoj opstanak onim ženama koje su izabrale da budu supruge i majke. Svakako je nepravda da s obzirom na te žene postoji diskriminacija bilo gospodarsvena, bilo društvena zbog toga što slijede temeljni poziv". Drugi je gorući problem jednakost dostojanstva žene s muškarcem na svim područjima: "jednaka zarada za jednaki rad, zaštita majki radnica, nepristranost u napredovanju u službi, jednakost za supruge u pravima obitelji i priznanje svega što je povezano s građanskim pravima i dužnostima u demokratskom poretku".

Papa se nadalje zalaže za veću društvenu nazočnost žene, jer će to pridonijeti ostvarivanju "civilizacije ljubavi". "Civilizacija ljubavi" sastoji se u "radikalnoj potvrdi vrijednosti života i vrijednosti ljubavi. Žene su osobito sposobne i povlaštene za oboje. S obzirom na život, one, premda nisu jedine odgovorne za potvrdu svoje nepovredive vrijednosti, uživaju jedinstvenu ulogu zahvaljujući intimnoj povezanosti koja ih veže s tajnom prenošenja života. Zatim, što se tiče ljubavi, znaju pridonijeti svakom obliku života uključujući i odlučne trenutke najveće odgovornosti...", ističe Papa.

Preko javnih glasila informacije se brzo primaju i prenose općem slušateljstvu. Ona su određena za vršenje moćnog utjecaja kako bi društvo priznalo i cijenilo ne samo pravo, nego i specifične sposobnosti žena.

Tako bi trebalo biti. No, upravo se - glede dostojanstva žene - preko javnih glasila čini nešto sasvim drugo. Papa očituje te zloporabe: "Koliko puta vidimo kako se sa ženama postupa ne kao s osobama s nepovredivim dostojanstvom, nego kao s predmetima kojima drugi utajuju žed za užitkom i moći? Koliko puta vidimo potcijenjenju i čak izrugivanju ulogu žene kao supruge i majke? Koliko je puta uloga žene u radu ili profesionalnom životu orisana kao karikatura muškarca, što se vidi po odbacivanju specifične sposobnosti ženske intuicije, suosjećanja i razumijevanja,

što su bitni doprinosi 'civilizacije ljubavi'".

I same žene moraju se zauzimati za svoje dostojanstvo "promičući putem sredstava javnog priopćavanja odgojne programe, poučavajući druge, osobito u vlastitim obiteljima, da budu kritički potrošači medijske ponude, očitujući proizvodnim kompanijama, izdavačima, radiotelevizijskim odašiljačima, oglašivačima reklama vlastito stajalište o programima i publikacijama koje vrijeđaju dostojanstvo žena ili koji ponizuju njihovu ulogu u društvu", poručuje Ivan Pavao II. ženama i potiče ih da se moraju pripremiti da same prihvate odgovorne uloge u svijetu društvenih komunikacija.

Sv. otac se na kraju zauzima da se preko javnih glasila osvijetle prave junakinje, misleći pri tom najviše na svete žene kršćanske baštine; na žene redovnice koje su žrtvovala sve da bi slijedile Isusa i posvetile se molitvi i službi braći, osobito najpotrebnijima, a mnoge radeći i u javnim glasilima kako bi i na taj način naviještale Radosnu vijest.

Priredio: *Andrija Anišić*

NAŠI POKOJNICI

Puni žalosti javljamo da je dana 11.04. 1996. godine, uz ufanje u Boga, završila svoj dugi životni put moja mila supruga, naša mama, majka i staramajka

STANA TUMBAS rođ. Dulić
živila je 88 godina
Molimo Boga za milost i spas duše!

U žalosti puni tuge ostaju:
suprug MATE; dica: ĐULA, MARKO, MARA, KATA, JOSO i VITA;
sestre: LIZA, MARGA i KLARA s obitelji; unučad: IVANA, BRANKA, IVEK, DRAGAN, MARKO i ZVONKO; prauučad: MILJANA, JANMATIJA, MATIJA, DARIO i ANA; zetovi: JOSO, ANTUN, DUŠAN, BRANKO i ZVONKO; snaje: MARICA, MARIJA, INGRID i IRIS; nadalje mnogobrojna rodbina, prijatelji i komšije.

Prošlo je šest tužnih nedjelja otkako nas je napustila naša draga mama, tašta, baka i prabaka

JAGA RUKAVINA rođ. Vilov

Sveta misa zadušnica održat će se 8.VI. 1996. godine u 8,15 sati u crkvi Isusova Uskrsnuća.

Vječno ožalošćeni:
kćerka **ILONKA** i zet **MARIJAN**; unuke: **NADA** i **MIRA** s obiteljima.

**UMRO EVANGELIČKI BISKUP
ANDREJ BEREDI**

U Novom Sadu je u srijedu, 22.svibnja 1996. godine poslije kratke i teške bolesti, u 63. godini života, preminuo biskup Slovačke Evangeličke a.v. crkve u Jugoslaviji dr. Andrej Beredi. Opširnije u sljedećem broju.

U petak 17.05. 1996. godine u 8 sati, u 65. godini života, iznenada je prestalo kucati pre-dobro srce moje supruge

KRISTE DULIĆ rođ. Milodanović

Kako je cijeli život u Isusa Krista živo vjerovala, tako je u velikoj vjeri u Njega i u pouzdanom ufanju u njegovo božansko milosrđe, Njemu predala svoju dušu.

Sveta misa zadušnica bit će u crkvi svetog Roke u Keru, **13.07. 1996. godine u 8,30 sati.** Počivaj u miru do sretnog uskrsnuća!

Suprug **MIRKO DULIĆ**. Sa mnom u boli suosjećaju njezina tetka **Marija Dulić** s obitelji, te mnogobrojna rodbina, komšije i poznanici.

Sombor

PREDSTAVLJANJE MOLITVENIKA

U maloj sali KUD-a "Vladimir Nazor" u Somboru, u nedjelju 16.06. 1996. u 20 sati bit će **SVEČANA PROMOCIJA** našeg novog molitvenika **"SLAVA BOŽJA"**.

Na promociji sudjeluju: vlč. Stjepan Beretić, sastavljač molitvenika, vlč. Andrija Kopilović i profesor filozofije Tomislav Žigmanov.

DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE

U našoj biskupiji je dugogodišnja tradicija da u ljetnjim mjesecima priređujemo višednevnu duhovnu obnovu za mlade.

Kao i prošle, tako i ove godine, duhovna obnova održat će se u prostorijama župe sv. Križa u Somboru.

Svi zainteresirani se moraju javiti svojim župnicima od kojih će dobiti detaljnije informacije. Broj sudionika je ograničen i zato će moći sudjelovati samo oni koji se prijave na vrijeme.

Tema svih turnusa duhovnih obnova je: "Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!".

Raspored:

Od 02. do 04. 07. SREDNJOŠKOLCI

- voditelj Jakob Pfeifer, župnik iz Odžaka

Od 09. do 11. 07. - (KRIZMANICI - VIII. razred)

- voditelj Stjepan Beretić, katedralni župnik

Od 16. do 18. 07. SREDNJOŠKOLKE

- voditelj Josip Pekanović, somborski župnik

Duhovna obnova za svaku skupinu započinje prvog dana u 10, a završava trećeg dana u 17 sati.

Sve obavijesti možete dobiti na tel/fax. 025/22-496
Franjo Ivanković, 25000 Sombor, G. Dimitrova 1.

Subotica

TIJELOVO

06.06. 1996.

I ove godine ulicama grada ići će **TIJELOVSKA PROCESIJA**.

Raspored slavlja je sljedeći:

- U 18 sati biskupska misa u KATEDRALI
- Procesija od KATEDRALE do FRANJEVAČKE CRKVE i natrag
- Ispred franjevačke crkve obavljaju se dvije postaje (hrvatski i mađarski), a u katedrali druge dvije postaje, također jedna na hrvatskom, jedna na mađarskom jeziku.

U svom POZIVU VJERNICIMA naš biskup IVAN poručuje:

TIJELOVO JE POSEBNA SVETKOVINA S VIŠESTRUKOM PORUKOM I SADRŽAJEM. ŽELIM VAS KAO PASTIR I OTAC POTAKNUTI NA DUBOKO PROŽIVLJAVANJE I SVETKOVANJE OVOGA BLAGDANA. I OVE GODINE IZIĆI ĆEMO S PROCESIJOM NA ULICE GRADA TE SLAVITI GOSPODINA ONAKO KAKO TO PAMTE NAŠA STARIJA BRAĆA I SESTRE. MOLIT ĆEMO TAKO BLAGOSLOV ZA SAV NAŠ GRAD I SVE NJEGOVE STANOVNIKE A VJERNIČKI ISKAZATI VJERU U NJEGOVU PRISUTNOST U NAŠEM GRADU I MOLITI DA OSTANE S NAMA UVIJEK...

PRISUSTVO VJERNIKA NA ULICAMA GRADA MOŽE BITI SAMO S JEDNOM NAKANOM: ISPOVIJEST VJERE I JAVNO ŠTOVANJE PRESVETOG OLTARSKOG SAKRAMENTA. KLONIMO SE SVAKOG TRIJUMFALIZMA I ATRAKCIJE, A OSTAVIMO MJESTO DOŽIVLJAVANJU VJERE I MOLITVE KOJA JE SASTAVNI DIO NAŠEG PRIVATNOG I NAŠEG JAVNOG ŽIVOTA. PREPORUČAM OVAJ PASTORALNI POTHUAT U OSOBITU MOLITVU BOLESNICIMA I PATNICIMA.

Uključimo se u ovo slavlje u što većem broju.

Sombor-Karmelićani

Karmelićanski samostan u Somboru priređuje komemoraciju trostrukog jubileja karmelićanina, Sluge Božjega

O. GERARDA TOME STANTIĆA:

120. obljetnicu ROĐENJA * 100. obljetnicu ULASKA U KARMEL

40. obljetnicu NJEGOVE SMRTI

Program:

U ponedjeljak, 24.06. 1996. godine u karmelićanskoj crkvi u Somboru

- u 18 sati MEDITATIVNO MOLJENJE KRUNICE

- u 18,30: KONCELEBRIRANA SVETA MISA I PROPOVIJED,

koju predvodi subotički biskup mons. Ivan Pénzes, sa svećenicima.

- Poslije mise MOLITVA ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM I SVETIM

O. GERARDA na njegovom grobu, u oltaru sv. Križa.

Poglavarstvo Karmelićanskog samostana u Somboru

Okupimo se u što većem broju toga dana kod Karmelićana u Somboru.

Iz Subotice organiziramo hodočašće s dva autobusa. Svi zainteresirani neka se jave što prije svojim župnicima.

Za prijave i informacije možete se javiti i izravno UREDNIŠTVU ZVONIKA: telefon i telefax: 024/24-740.

Subotica

TRIBINA MLADIH

Posljednja tribina mladih ove školske godine bit će

16.06. 1996. godine

u KATOLIČKOM KRUGU

u 19 sati.

Tema: Promicanje kulturnog napretka

Gosti: VIS "RUAH" iz SELENČE.

Oni će nas zabavljati na druženju poslije tribine, koje će također biti u Katoličkom krugu.

VIS "RUAH" prije podne svirat će i pjevati na misi u 10 sati u crkvi sv. Jurja.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202.